

צ'וקים מדבש

רעיונות נפלאים, חידושים, חיצוקים, התעוררות, וסיפורים מדהימים

מתוכן הדברים הנאמרים בפני הברים מקשיבים, בש"עור בבית וזניץ
אשר הנני אלקים, זעירא זמן הבריא,
הלל באאמו"ר הרה"ג ר' משה גדליה ורטהיימר שליט"א

ויקרא - זכור - פורים תשפ"ד

להקדים קריאה של חיבה לכל ציווי ודיבור

על חטאתו אשר חטא הוא

שהאיר עיניהם של ישראל בתפילתו

שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו

נזכרים ונעשים בקריאת המגילה

אַל־תִּדְמֵי בְּנִפְשֶׁךָ לְהַמְלִיט מִצַּרְת הַיְהוּדִים

הבל הבלים הכל הבל, 'אין עוד מלבדו'

להשתתפות בהוצאות הרבות ולהקדשות והנצחות

ניתן להתקשר ל-050-4161580

שהאיר עיניהם של ישראל בתפלתו

א) כוכן על שמו נקראו

המקור של נוסח הפייט הקדום 'אשר הניא' שבמחזור ויטרי מבואר שהוא מיסוד אנשי כנה"ג, ובסופה נאמר 'להודיע שכל קויד לא יבשו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד'

והרמב"ם בפתחה לספר משנה תורה נקט לה כמילתא דפשיטא שזהו כל מהותו של הפורים, -ושמעתי מידי"ג הר"ה ג' ר' יעקב יחזקיה האגר שליט"א שהבריסקער רב אמר על רמב"ם זה אז דער רמב"ם איז א גוטע ספר, ווייל אלעס איז פאר-אין דארט (הרמב"ם הוא ספר טוב, כי יש בה הכל-וכה הוא כותב: שהנביאים עם בית דין תקנו ולו לקרות המגלה צעונתה כדי להזכיר שבחיו של הקדוש ברוך הוא ותשועות שעשה לנו והיה קרוב לשועינו, כדי לזכרו ולהללו וכדי להודיע לזכות הבאים שאמת מה שבצטויחנו בתורה כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו.

ג) כי אהיה עמהם בכל צרתם יקראוני ואענם, והיא הראיה הגדולה שיש אלקים בישראל

והרמב"ן בפרשת שמות כותב לבאר שאלת משה רבינו להשי"ת ותשובת השי"ת אליו כמו שכתוב בתורה בפרשת שמות - ויאמר משה אלהי האלקים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלקי אבותיכם שלחני אליכם ואמרתי להם מה שמו' מה אמר אלהם: ויאמר אלקים אלהי משה אשר אהיה עמו, ומפרש לה הרמב"ן כי משה אמר לפניו יתברך, ואמרו לי מה שמו, שיגיד להם השם שזורה הוראה שלמה על המלאכות ועל ההשגחה, והקב"ה השיבו למה זה יאלכו לשמי, חן להם לזכר לראיה אחרת, כי אהיה עמהם בכל צרתם

על הפסוק המפרט את ייחוסו של מרדכי הצדיק - אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְשֵׁמוֹ מְרֹדֶכֶי בֶן יְאִיר בֶּן-שִׁמְעִי בֶרֶךְ-אִישׁ אִישׁ יְמִינִי שׁוֹאֵלֶת הַגַּמְרָא בַּמַּסַּכַּת מַגִּילָה (דף יב ע"ב) מאי קאמר? אי ליחוסא קאתי - ליחסיה ואיזיל עד בנימינ! אלח מאי שנא הני? ומכח קושיא זו מסיקה הגמרא תנא: כולן על שמו נקראו; כלומר שבאמת כל השמות הללו הם בנימינ למרדכי עצמו - בן יאיר - בן שהאיר עיניהם של ישראל בתפלתו, בן שמעי - בן ששמע אל-ל תפלתו, בן שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו.

והנה לכאורה לפי"ז צ"ב למה לא כתב השמות כפי סדר הדברים, שקודם כל היה צ"ל בן קיש שהקיש על דלתי רחמים, ואח"כ בן שמעי ששמע אל-ל תפלתו, ורק לאחר"כ בן יאיר שהאיר את עיניהם של ישראל בתפלתו? גם יש לדייק בלשון הגמרא מאי האי דקאמר שהאיר את עיניהם של ישראל 'בתפלתו' דלכאורה הכי הול"ל שהאיר את עיניהם של ישראל 'על ידי תפלתו'?

ד) שאמת מה שהבטיחנו בתורה כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל קראנו אליו.

והנראה לבאר בס"ד בהקדים הפסוק בפרשת ואתחנן פי מי-גוי גדול אשר-לנו אלקים קרובים אליו כה' אלקינו בכל-קר-אנו אליו, אשר הגמרא במסכת מגילה (דף יא ע"א) שמביאה את דברי אמוראים שונים אשר כל חד פתח לה פתחא להא פרשתא ד-מגילת אסתר זה- מהכא וזה מהכא, מייתי התם דרב מתנה אמר מהכא: כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו, וזהו

יקראוני ואענם, והיא הראיה הגדולה שיש
אלקים בישראל קרובים אלינו בכל קראנו
אליו ויש אלקים שופטים בארץ.

ושמעתי מאחי היקר הרב יעקב חיים שליט"א ששמע מהרה"ח ר' אברהם סלונים שליט"א שמרגלא הוי בפומיה של כ"ק אדמו"ר מראחמסטריווקא זי"ע והוא שמע זאת מאות פעמים מפ"ק שהתנבא בסגנון זה של הרמב"ן באמרו שהראיה הגדולה ביותר שיש אלקים בישראל, היא מזאת המציאות שמתפללים אליו והוא עונה לתפילתן של ישראל.

ד) הוא תהילתך והוא אלקיך

ואולם הרי האמת היא שלא תמיד רואים בעין גשמיית את אשר פועלים ע"י התפילה, א"כ לכאורה צל"ד מאי האי דקאמר קרא 'בכל' קראנו אליו, והנראה פשוט בזה, דבאמת לא לענין קבלת התפילה מיירי קרא, אלא לענין זה 'אשר לו אלקים קרובים אליו' אשר זה באמת נפעל 'בכל' קראנו אליו' וע"ד שמביא האמרי חיים זי"ע מהרבי ר' ברול ממעז'בוז זי"ע לפרש הפסוק בפרשת עקב הווא תהלתך והנא אלקיך שכפי שהוא תהילתך שאתה מתפלל אליו כך הוא אלקיך שאתה דבק ומשיג את אלוקותו ית' כפי שאתה מתפלל.

והוא על דרך שלימדנו הרה"ק בעל אור המאיר זי"ע בספרו על ראש השנה: מה שאנו לומדים, המלך יענונו זיוס קראנו, ולכאורה תמיה, מה זה דייקא להיות הענייה זיוס הקריאה, מה אכפת להיות הענייה זיוס מחר, ולפעמים עיקר השאלה ותחינה לענונו זעת האורד, ...אמנם דבר גדול מרומז בכאן, שלכן נקרא תפלה לשון התחברות, שיכול לחבר ולדבק פנימיות מחשבתו אליו יתברך באמצעות התפלה, ...וכיון שזוכה האדם לתפלה כזו, איך לך

עניה גדולה מזה, כי כלום חסר מצית המלך, אמנם עיקר מגמתו לזכות ליכנס בחצר המלך פנימה, ונמצא עניה כזה לריך דייקא זיוס הקריאה, כשעומד בתפלה יענונו הקדוש כרוך הוא להיות תפלתו כהוגן,

וזהו שאנו שואלין מאלו יתברך, המלך יענונו זיוס קראנו דייקא, כמבואר, וכאשר יענה לקרות סדר תפלתו כראוי, ממילא יעשה בקשתו גם כן באיזה יום מיומים, ...עיקר הקריאה שאני שואל בתפלה, כל ערמי ומגמתי על בחינת התפלה בעצמה, להיות פנימיות מהשכתי דבוקה וחזוקה כך, ולרכי יבואו לכסוף ממילא, אמנם לא לזה עיקר מגמתי והתאמלי.

ה) הוא האיר את עיניהם עוד בטרם נפתחו שערי הרחמים

ובזה יתיישב שפיר דברי הגמרא הנ"ל על מרדכי בן שהאיר את עיניהם של ישראל, בתפלתו, ולא קאמר 'על ידי' תפלתו, שכן לא לענין הישועה עצמה מהתפלה קאמר שהאירה את עיניהם אלא התפלה עצמה כבר האירה את עיניהם בהתקרבת על ידה אל אבינו שבשמים, וכן הא דקאמר בן ששמע א'ל-את תפלתו, הנה עיקר המעלה וההתפעלות מזה היא עצם הדבר הנפלא הזה, אשר המלך הגדול הגיבור והנורא אשר שרפים עומדים ממעל לו ריבוא רבבן, לא מצא לנכון אלא לשמוע ולהקשיב אל הרינה ואל התפילה של שוכני בתי חומרו.

ולפי זה שפיר מובן למה הקדים שתי אלו אל 'קיש שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו' שכן אלו קודמים הן בזמן והן בחשיבות לזה שנפתחו לו שערי רחמים אשר בזה אכן הכוונה לזה שנענה על עצם בקשתו, כמ"ש באור המאיר דלעיל, ואולי אפשר לפרש בזה גם את השינוי בגמרא שבשתי

תוכניותיו, והוא יאלץ להמתין לטובה
הבאה.

אבל ר' דן ממשיך לצמוד בדביקות
בתפילתו, משנצא הוא בצולט
אחר. לא בשדה תצופה אירופאי. אט
נאשר נשמע כבר קולו של הרמקול
המכריז שהטיסה שלנו תצא בעוד שלוש
דקות - לא נצ המסעים ולא זל
מקומו. צמדתי כמסומר למקומו,
וצכשיו אט אני לא יכולתי לזנוג ...
אמרתני לצצמי: אט המסעים צומד
כאן - אעאר איתו, ומה שיקרה לו
יקרה לי ...

שלוש הדקות הללו חלפו, והמטוס
היה אמור כבר להמריא. רק כעבור
עשר דקות נוספות סיימ המסעים
שליטי"א את תפילתו, וכמו נחת
מהצולמות שבהם היה ... הוא הביט
בשצונו, הבין שאין כבר הרבה מה
להפסיד ופנה לומר 'עלינו לשבח'
בדביקות. שתי דקות נוספות עברו,
ואז הבחין כי ר' דן, תפסני בלוצו,
ושנינו צצדנו לצעד המקום בו היה
אמור המטוס להמתין.

לפליאתנו, המטוס צדיין צמד צל
מקומו, כ'מסומר'. צכשיו כבר
מיהרנו, שנינו, לצער כבש המטוס,
טיבסנו אל הפנת, ובדיוק באותו רצע
נסטרו הדלתות והמטוס יצא לצער
מסלול ההמראה.

לאחר מצעה התברר, כי אחד
הנוסעים הציר את ליבו של איש
הביטחון שהיה בתוק המטוס לתיק
חשוד שהונח באחד המדפים ... איש
הביטחון לא רצה לטפל בתיק לבדו,
הוא הזעיק צורה ומיכשור לבדיקת
החפץ החשוד ואדהכי והכי - עברו
בדיוק אותן דקות שר' דן צמד
בתפילתו, והמטוס יצא לדרך.

הראשונות קאמר - 'זן יאיר - זן שהאיר
עיניהם של ישראל בתפלתו', וכן - 'זן שמעי
- זן שמע אל-ל תפלתו, ואילו בשלישית
לא הזכיר תיבת 'בן' אלא - 'זן קיש -
שהקיש על שערי רחמים ונפתחו לו ואולי
על פי פירוש זה ששתי הראשונות מיירי
לענין קירבת האלקים אלינו בכל קראנו
אליו, לכן הזכיר את ה'בן' אשר מורה על
אהבת אב את בנו ואהבת הבן את אביו,
משא"כ בבן קיש אשר קאי רק על עצם
הישועה ולא על האהבה והקירבה אל
הקב"ה.

|| היה לי כל כך נעים בתפילה עד
שלא הרגשתי כלל שהזמן
עובר

ובבדי להמחיש סוג זה של תפילה הנה
סיפור מפעים שסיפר הגה"צ רבי שמשון
דוד פינקוס זצ"ל, וכך סיפר:

צמדתי פעם בשדה התצופה באחד
מצרי אירופה. היתה זו צעת חניה בין
טיסה לטיסה, בעוד בעשר דקות היה
המטוס אמור להמריא, מרבית
הנוסעים היו כבר בתוק המטוס -
והאחרונים שבהם צשו את ההכנות
האחרונות לצלות.

הנה, הבחנתי לפתע בדמות של יהודי
חרדי, אט הוא טס איתנו לפני כן
מארץ ישראל, צומד בפאתי בית
הנתיבות ומתפלל שמונה עשרה של
מנחה. המחזה היה כל כך מפעים,
עד אט אני נצמדתי והתבוננתי בו
ופלפלה שניכרה צל סניו בעת צומדו
בתפילה. עד מהרה זיהיתי אותו
כהגה"צ ר' דן סצל שליטי"א.

הייתי בטוח אט הוא יודע שצוד מצט
קט המטוס ימריא לדרך, ואט לא
יסיים את התפילה - תתקלקלנה כל

להקיש ולדפוק בחוזקה על שערי הרחמים בכדי שייפתחו לנו, ואת האופן והצורה של הקשה זו אפשר לנו ללמוד מהמעשה הנורא הבא:

ביום שלישי ד' ניסן תשע"ה בשעה 10:01 יצאה מטוס עם 152 בני אדם מנמל התעופה הבינלאומי דיסלדורף שבגרמניה, בדרכה לברצלונה שבספרד לשם הייתה אמורה להגיע בשעה 11:39. ואולם בשעה 10:40 נראה המטוס בפעם אחרונה על מסלול המכ"ט, ומאז נעלמו עקבותיו, ובחיפושם אחריו נמצאו שברי המטוס בדרום-מערב הרי האלפים, במחוז האלפים של פרובאנס צרפתית בגרפת. חקירת ההתרסקות נהלה בידי המשרד לחקר וניתוח ביטחון התעופה האזרחית (BEA) של צרפת.

ב-יום חמישי ה' בניסן, יומיים לאחר ההתרסקות, פוצנח מקליט הקול בתא הטייס (שהוא אחד משתי הקופסאות השחורות במטוס), ונמסר כי טייס המסנה, אנדראס לוביץ, ריסק אותו בכוונה. התסריט שהתגש בקרב החוקרים לתיאור עשר הדקות האחרונות של הטיסה: קברניט המטוס, פטריק לונדרהיימר, יצא מתא הטייס, כנראה בדרך לשירותים, לאחר שבשעה 10:30 קיבל הנחיות מהבקרה האווירית. המטוס נמצא בשלב זה בגובה שיוט של 38 אלף רגל (11,500 מטר) מעל טולון שבצרפת. עם יציאתו של הקברניט ביטל טייס המסנה, לוביץ, את השיוט האוטומטי, והורה למטוס להנמיך, בקצב של יותר מ-3,000 רגל לדקה במהירות קטלנית של למעלה מ-350 קשר. שתי דקות לאחר שיצא ניסה הקברניט לחזור לתא הטייס, אך זליה שאינו מסוגל לפתוח את הדלת, מוטט שלוביץ נעלם אותה מבפנים.

לונדרהיימר החל לדפוק על הדלת, אך לוביץ לא הגיב. לוביץ לא הגיב גם לקריאות הבקרה האווירית, ובהתאם לנהל הולנקה מטוסי קרב צרפתיים לקראת מטוס הנוסעים. לונדרהיימר ואנשי צוות נוספים ניסו לפרוץ בכוח לתא הטייס, אך ללא הצלחה. הפניות האחרונות לפני ההתרסקות הבינו הנוסעים את הצומד להתרחש והגילו בצרחות... נתוני הקופסה השחורה השנייה, שנמצאה כעבור ימים אחדים, חילקו את מסקנות החוקרים, ניתן למעוז בהקלטה את הקברניט מנסה לפרוץ את הדלת באמצעות לוג שנמצא במטוס למקרה חירום אך ללא הצלחה. נתוני הקופסה השחורה מצביעים על כך שמיד אחרי שצלב הקברניט את הקוקפיט, הורה לוביץ לטייס האוטומטי להנמיך. פניות לפני ההתרסקות הופצלה התראה קולית שהמטוס בגובה מסוכן אך לוביץ לא התייחס לכך.

לאחר מכן אף התברר שטייס המסנה תכנן את ההתאבדות כשבטיסה הקודמת ביצע תרגילי יפג בירידה ל-100 רגל בשעה שהקברניט לא היה בקוקפיט. נתוני טייס האפשרות לאובדן הכרה של טייס המסנה והטלת מלוא האחריות לשלום המטוס על כתפיו. מחקירת נתונים הרפואיים והנפשיים של לוביץ עלה שהוא סבל מהפרצות פסיכוטיות נפשיות וביקר אצל כ-41 רופאים מאז הוציא את רישיון הטיס שלו ב-2009, בנוסף לכך כשפוע לפני התאונה רופא המליץ לו שלא לטוס אך הוא לא הקשיב לכך.

רוצח מטורף זה לקח עימו לשאול את הסיבה לכך שהוא בחר להתאבד בצורה כזאת ולא עשה זאת לבד, מה הוא חשב לעצמו

שבהגיעו למעלה הוא יקבל תנאים מועדפים בגלל שהוא אירגן קבוצה גדולה?

אבל הלימוד שהוצאתי מהסיפור הזה הוא ההמחשה לאופן בו אנו צריכים להקיש על דלתי רחמים וכדלים וכרשים דפקנו דלתיך חנון ורחום, שזה צריך להיות לא פחות מאשר אנו יכולים לתאר לעצמנו את הדפיקות של הטייס הראשי בשעה שהרגיש שהמטוס נמצא בצניחה ישירה ואם לא יפתח הדלת הרי שתוך שניות המטוס יתרסק כמו שבאמת קרה לבסוף רח"ל.

זה נכון לגבי כל הבקשות והתפילות וביותר לגבי התפילות להינצל אנו וזרענו מידי היצר המשכים עלינו בכל יום ומבקש להורגנו רח"ל, וכמו שאמר הרבי ר' בונים ז"ע שעל האדם להרגיש בכל יום בקומו ממיטתו שהיצר עומר לנגדו וחרבו שלופה בידו על מנת לכרות את ראשו ולהורגו, וסיים הר"ב שמי שאינו מרגיש זאת סימן הוא שכבר כרת את ראשו רח"ל, ובכן באמת 'נפשי' בשאלתי

זו דלתיך דפקנו רחום וחנון

אלא שההבדל הגדול הוא ששם מעבר לדלת היה פסיכופט אטום ואכזר אשר לא התרגש כלל מהדפיקות והצרחות והיללות, מואילו אנו דופקים דלתיך שלך שאתה רחום וחנון עומד מצד השני של הדלת ומשגיח מן החלונות ומציץ מן החרכים לראות בענייני ואתה תשמע השמים להקשיב אל תפילת עבדיך ואל תחנוני.

חו שערי רחמים שנפתחו למו שהקיש על שערי רחמים בפורים

בשבוע הייתי בעפולה ושם ניגש אלי אברך וסיפר לי את סיפורו האישי בכדי לספר נפלאותיו ית' ולזכות את הרבים, וכך הוא סיפר לי -

מאז נולד לי בחסדי הש"ת ילד אחד ציפיתי לישועה להפקד בצוד זש"ק במשק חמס שנים ומחצה בהם צברתי קשיים רבים, ואשתקד בילד פורט אמרתי לנפשי הנה הצדיקים יילוו לני סודות שמים שביום הזה יוכלו כל הפושט ידו וישיט נפשו כפשו לקבל מתנות לאבינוים מאבינו שבשמים, ואין מדקדקין ביום זה לראות אם האדם הזה אכן ראוי הוא לקבל, ובכן בהה אבוא אל המלך ואשפוק את נפשי בתפילה ותחנונים כי אני מרעיש שכר כסף כוח הספא ואיני יכול להמשיך עוד במצב זה.

ובכן נכנסתי לבית המדרש הגדול אשר בבית וינצ' באישון לילה, לאחר צריכת השולחן הטורף של מרן אדמו"ר שליט"א, בית המדרש היה חשוק ורק התאורה אשר על ארון הקודש הבליחה אור קלוש, ולקחתי ספר תהילים ושכתי את נפשי בתפילה להש"ת בדמעות שליש, תוך שאני מתחזק באמונה פשוטה ותמימה כי ביום הזה אומר לנו המלך מה שאפתק וינתן לך ומה בקשת ותעש.

ואכן שמע אלקים הקשיב בקול תפילתי והתא הכא בלאת חנוכה נולדה לי בת בשצטומ"ג.

וכאן המקום להביא את מספר אשר הרה"ג ר' אשר קובלסקי שליט"א:

היה זה בציצומ"ג של יום הפורים תשס"ג. חולצות הציר בני ברק תוססים כהרצלם ביום הזה, הרצים יוצאים דחופים ומשפוחי מנות בידיהם. ככל קרן רחוב נרשמים דיונים צרים בין כהנים לדואים בני שמונה עד אשר הצוצדים לצד אחותם הכלה הקטנה, שביום הזה זכתה סוף סוף...

בשמי מצל אתת לי אט כמה כאלה?
כמה אפשר לצפות וליוחל? לא
האיצה את הישועה, זמן להתרונן
בשמחה?!

שנים של כאב, של ציפיה, של שאיפות
אדולות המתנפלות שוב ושוב -
התנקלו לשעה ארוכה של אמירת
פרקי תהלים נלהבת, בדמעות שליש
ובככי משתפק. כל סאת הכאב מצאה
לה מקום וביטוי בין פרקי התהלים,
שנאמרו בהתלהבות נראשת, בפתחון
לב יוצא דופן. שעה ארוכה צמד מול
ארון הקודש והתחנן כגן לפני אביו
שבשמי, ולא נחה דעתו...

הוא צובר מפרק לפרק, אומר
בניחותא את ספר התהלים כולו, לא
ממהר לאץ מקום. הוא חש שצרי
שמיט בתוחים, וזה הזמן להיכנס
בצדט, לדפוק על השולחן, להתעקש
בכל הכח. עט כל פרק ופרק הלכה
התראשותו ואברה, תפילתו הפכה
יותר ויותר נלהבת. וכספר התהלים
הסתיים - חש הקלה פושטת בלבו,
תחושה שהיו לרצון אמרי כיו והגיון
בלו, וישועתו קרובה לבוא.

מספר שעות חולפות, ובאותו היכל
בית המדרש נערך השולחן הטהור
לכבוד היום, בראשות הרה"ק בצל
ה'באר יעקב' מנדבורנה זי"ע,
שהפוצ חל יומא דהילולא שלו והוא
ימליץ טוב בצדנו. רבי אריה שניצה שט
יחד עם ההמונים, מקבל מהרבי
ברכת 'לחיים' עם איחול וברכה כמו
איתות מן שמיא: השנה זה יקרה...
הוא שם לביתו בכוחות מחודשים,
מרגיש שפורים הנה עשה משהו שטרם
עשה מצודו, שהשמחה לה הוא מצפה
- קרובה מאי פעם!

ונה קרה, כק בדיוק. פחות מעשרה
חודשים חלפו, עד שרבי אריה זכה

רבי אריה יושב בביתו, ולבו מלא כאב.
למצלה מחמש שנים חלפו מאז נישא,
כבר היה יכול להחזיק בידיו איזו כלה
קטנה-אדולה או ליצן צליץ וחייכן.
לא זה ולא זה, רק המתנה ארוכה,
כואבת, מייסרת. אכזבה וצוד אכזבה,
ריק ושימחון. שנים ארוכות של ציפיה
ליד שיבוא כבר, שימח או שיצחק,
שיבכה או שירקוד. רק שיבוא...

היום כמו פורים, מתצטב הכאב
שבצתיים. בחוץ הכל ממהרים,
בידיהם משוחי מנות למלמדים
ולמורות, לצננות ולמנהלים. הילדים
שלהט לא נותנים מנוחה עד שהצניבה
תשב בדיוק במקום והשפט הסינטי
יסורק למשצי. אבל רבי אריה רק
ממתין, שיבוא כבר הילד שיהיה לו
מלמד שצריק אתת לו משלוח מנות,
או אנת שצריק להכין לה ציצוב!

לפתע, הוא ניצור באחת מהרהרויו
הנולדים. 'פורים היום!' - נלץ בצמח
קמצא, ישונת יעקב צהלה ושמחה!
בכוחות לא לו הוא מתנער, וירד אל
הרחוב הצהלה. מתצטב מכל מה
שמצורר בו את הכאב, ואץ רץ,
ממוקד במטרה, אל עבר בית המדרש.

הוא פוסע פנימה בלאט, בית הכנסת
כמצט ריק מדגט. הכל צסוקים
במצוות היום, אצט ומתרוצצים. צוד
מצט, בשיפולי היום, כשהחמה תתחיל
לאסוף את קרניה, הכל יתכנסו
לסעודת 'משתה ושמחה'. עכשו -
כולט צוד צסוקים בשאר מצוות היום,
ויש לו את הזמן...

הוא ניטש אל ארון הקודש ונצמד
בחזיתו. נוטל לידיו ספר תהלים,
ובהשתפכות הנפש שאין לתאר הוא
מתחיל לקרוא, כשדמעות רותחות
זולגות במורד לחייו. 'או, א-לי א-
לי למה צנבתני, החסרים ילדים

הגדול בו נוכל להיפרד מהצרות שלנו אחת ולתמיד, להיוושע בתשועת עולמים.

ביום הפורים שערי שמים נפתחים לרווחה, כל יהודי יכול לפעול בו את הישועה אליה הוא נבסף. אחים יקרים, בל נחמיץ את ההזדמנות, בל ניתן ליין לבלבל ולסחרר אותנו... השבוע הזמן לפעול, ביום הפורים כדאי לבוא אל המלך ולהתחנן אליו. לא לחסוך בכוחות, לא להתקמצן על התפילות... אם לא עכשיו - כששערי שמים פתוחים - אימתי הבה ננצל את עת הרצון לתפילה נרגשת מעומקא בליבא, הבה נעמוד בשער המלך בלבוש שק ונוזעק זעקה גדולה ומרה. כי רק כך נזכה לצאת מלבניו בלבוש תכלת וחור ועטרת זהב גדולה, וכולנו - כל המצפים לישועה - נזכה לצהול ולשמוח בישועת ה'!

לחמוק בן זכר, הוא ורצויתו הפכו לבורים. את השמחה שהקיסר שחקים לא נוכח לתאר, היה זה כציון מזכרת ליום הבורים השמח, בו פלג את השמחה הזו!

את הסיפור כולו שמצנו מ'איבור המצשה, יודי הרה"ט רבי אריה לייב אלבוט פלוט"א, ראש כולל 'אליפא דה'פכתא' דחסידו נדבורנה, החושף כאן לראשונה את כח התפילה בימי הבורים כפי שחולה בצמא, את הישועה לה זכה בזכות דמעותיו ותפילתו ביום הבורים, כדי ללמד את כולנו:

ומסיים עלה הרב קובלסקי: אחים יקרים, לכולנו יש משוה שמעיק עלינו, צרה שיושבת לנו על הלב. השבוע מגיע הרגע

זכרים ונעשים בקריאת המגילה

היה לו רוח הקודש, אבל מהיכי תיתי שגם עצם מגילת אסתר ברוח הקודש נאמרה?

וחשבתי בס"ד ליישב זאת עפ"י הידוע מה שכתוב בסוף הספר בעל שם טוב על התורה לפרש את דברי המשנה 'הקורא את המגילה למפרע לא יצא' (מגילה י"ז א), אמר הר"י בעש"ט נ"ע, הקורא את המגילה למפרע, פירוש, שסובר כי אז היה הגם ולא עתה, לא יצא: (דברי שלום פרשת בא דף ל"ג ע"ג) והיינו שקורא את המגילה כדרך סיפורי מעשיות, שאז (למפרע - בעבר) נעשו נסים, ואינו מעלה על לבו אשר השי"ת עושה לנו נסים ונפלאות בכל דור ודור בזכות הקריאה - לא יצא.

ובספר יערות דבש חלק ראשון - דרושג כותב - שמענו נא נצוני עם וחכמים, אשר צחר ה' צנו מכל עם, אל נא תהיה קריאת המגילה צעיניכם כדורש ספר זכרונות וספר קורות אבותינו בכל התלחות אשר מצאם, אשר אין

ט) אסתר ברוח הקודש נאמרה

תניא במסכת מגילה (דף ז ע"א), רבי אליעזר אומר: אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר ויאמר הגון בלבו. וכי מאין ידעו זאת? רבי עקיבא אומר: אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר והיא אסתר נשאת חן בעיני כל ראויה. וכי מאין ידעו זאת? רבי מאיר אומר: אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר וידוע הדבר למרדכי. וכי מאין זה נודע לו? רבי יוסי בן זורמסקית אומר: אסתר ברוח הקודש נאמרה, שנאמר ובזיה לא שלחו את ידם. וכי מאין ידעו זאת?

והנה מקורו של רבי מאיר צריכה לימוד, דבשלמא כולוהו שפיר מוכחי דאסתר ברוח הקודש נאמרה משום דאל"ה מנא ידע זאת כותב המגילה, אבל הא דהביא רבי מאיר מהא דכתיב 'וידוע הדבר למרדכי', נהי נמי דמינה מוכח שמרדכי

נודע לו ברוח הקודש מכיוון שבשעה ש'נזכרים' דברי המגילה בקריאתה, אזי גם 'נעשים' הדברים מחדש בכל שנה ושנה, ובכן אם בתוך המעשה הזה יש גם דבר האשר נודע ברוח הקודש אזי זאת אומרת שזה מתחדש בכל שנה ושנה, נמצא שבתוך מגילת אסתר יש השפעה של רוח הקודש וזאת אומרת ש'אסתר ברוח הקודש נאמרה' הן בימים ההם והן בזמן הזה.

ובאופן הזה ובצורה הזאת אשר צריך לקרוא את המגילה בצורה חיה, שאין זה סיפור היסטורי בלבד אלא שזה חי ומתהווה בפועל ממש עכשיו וזה קורה כרגע כאן ועכשיו, צריך ללמוד את כל התורה, כמו שאמרו חז"ל - שלא יהיו בעיניך כדיוטגמא ישנה, אלא אשר אנכי מצוך היום, כי את דברו שמעת מתוך האש קול גדול ולא יסף לעולם. ובשעה שהוא לומד הקב"ה יושב ושונה כנגדו, והוא מדבק עצמו בהקב"ה כי קוב"ה ואוריייתא חד ממש הם, וכלשון הרמב"ם בהלכות יסוה"ת פ"ב הלכה ל' - הוא היודע והוא הידוע והוא הדעה עצמה הכל אחד.

וידוע מה שכתוב בספה"ק ליקוטי אמרים תניא בפרק ד' - ולכן אמרו יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא כי עולם הבא הוא שנהנין מזיו השכינה שהוא תענוג ההשגה ואי אפשר לשום נברא אפי' מהעליונים להשיג כי אם איזו הארה מאור ה' ולכן נקרא בשם זיו השכינה אצל הקדוש ברוך הוא כצבדו ובעצמו לית מחשבה תפיסא ביה כלל כי אם כאשר תפיסא ומתלבשת בתורה ומלותיה אזי היא תפיסא ביה ומתלבשת בהקב"ה ממש לאוריייתא וקב"ה כולל חד. ואף שהתורה נתלבשה בדברים תחתונים גשמיים הרי זה כמחזק את המלך לרך משל שאין הפרש

בו אלא הגלת המעשה וסיפור דברים. וכי כשציל זה היתה אזרה לקרותה פעמיים, ...אמנם רוב מהתועלת אשר נמשך ממנו, מלבד סודות רבות שיש בו, ...ולהכי נקראת מגילת אסתר, שיש בו סתרים וסתרי מעשה כראשית למאוד, ...מה גדלו ומה עמקו דברי המגילה ההיא, אף גם יש ללמוד ממנה דברים רבים למוסר והנהגת אדם אשר יעשה וחי בהם:

י' זה לא סיפור מעשה היסטורי

והרה"צ המתוק מביא עלה בבאר המים המתוקים אשר לו 'באר הפרשה' דהנה כתיב בסוף המגילה - וְכַל-מַעֲשֵׂה תִקְפוֹ וְגִבּוֹרֹתוֹ וּפְרִשְׁתוֹ גְּדֵלַת מְרֻדָּתוֹ אֲשֶׁר גְּדֵלֵן הַמֶּלֶךְ הַלּוֹאֵי-הֵם כְּתוּבִים עַל-סֵפֶר דְּבָרֵי הַיָּמִים לְמַלְכֵי מִדְיָ וּפְרָס (אסתר, י ב), והק' הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, מהו ה'מראה מקום' הזה, ולמה כתבו, אלא ביאורו, כי אחר שקראנו את כל המגילה, יכול לעלות על הדעת שקראנו עכשיו איזה 'געשיכטע' (סיפור היסטורי), על זה אומר הפסוק 'וכל מעשה תקפו' אם חפץ אתה בסיפורי היסטורי - 'הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי פרס ומדי, לך לך לשם, שם תוכל למצוא 'געשיכטע' היסטורית, אבל אנו לא היסטורי' קראנו עכשיו, אלא מעשה ניסים המתחדשים בכל שנה. (פניני רבינו יחזקאל)

וידוע העובדא דהוה אצל האמרי ברוך זי"ע שפעם אחת לא הרגיש טוב בימי הפורים ואביו הצמח צדיק זי"ע אמר לו שישאר בבית והוא ישלח אברך שיקרא עבורו את המגילה, אך האמרי ברוך השיב, טאטע, די מעשה קען איך שוין גוט איך וויל הערן די מגילה (-אבא, הסיפור של המגילה שהאברך יספר לי הניי יודע כבר, אמנם רצוני לשמוע את המגילה)

ובזה אתי שפיר הא דהוכיח רבי מאיר מהפסוק וידוע הדבר למרדכי אשר זה

יב' ליהודים אשר קוראים את המגילה היתה אורה ושמחה וששון ויקר

והדרך לענין מהות ואופן קריאת המגילה, עלה שמעתי מהרבי ר' מיילעך שליט"א שיש ללמוד זאת גם ממה שכתב הדרכי משה' הארוך (תרי"ג ז) 'אם חל מילה בפורים מלץ התינוק ולאח"כ קורין המגילה, כדי שיהיה גם כן בכלל יהודי, ולומר ליהודים היתה אורה. היינו שכל מה שנאמר במגילה על היהודים יחולו אף על הרוך הנולד, ומכאן, שבעת קריאת פסוקי המגילה בביום הזה שבים ונעשים כל מה שאירע בימים ההם, דאל"כ למה צריך למול את התינוק קודם הקריאה, הלא הפסוק 'ליהודים היתה אורה' קאי על היהודים שהיו בימי מרדכי ואסתר, אלא ודאי שהקריאה מעוררת את הזמן בפועל ממש, וליהודים היתה אורה ושמחה קאי על 'היהודים' שבדור הזה, וביד כל אחד מהם לזכות כהיום לאורה ושמחה כפשוטו ממש, ולכן מלץ את התינוק קודם המגילה שאף עליו יחולו כל הישועות והאורות, ואם כן יבין וישכיל כל חד וחד שלא להישאר מחוץ לכלל היהודים, אלא להכניס עצמו גם כן בכלל היהודים...

עוד הוא מביא את אשר הוכיח זאת החידושי הרי"ם (מובא ליקוטי הרי"ם) ממה שאמרו שצריך לקרוא עשרת בני המן בנשימה אחת מפני שמתו כאחד, והיינו שעתה בזמן הזה הם 'מתים' מחדש, שמתעורר עתה כח הנס, וע"כ יש לקרוא בכל שנה בנשימה אחת.

ומביא הרה"צ את אשר אמר הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע, שבכל המועדים אומרים 'זכר ליציאת מצרים' כי עושים אותם כ'זכר' לנס שהתרחש בימים ההם, אבל בפורים כתיב 'הימים האלה נזכרים ונעשים' בפועל ממש, ובכל שנה ושנה

במעלת התקרבותו ודביקותו במלך צין מחזקו כשהוא לבוש לבוש אחד צין שהוא לבוש כמה לבושים מאחר שגוף המלך בתוכו. וכן אם המלך מחזקו בזרועו גם שהיא מלוכזשת תוך מלבושיו כמ"ס וימינו תחזקני שהיא התורה שנתנה מימין שהיא בחי' חסד ומים.

יא' הייתי שם !!!

ובזה יישבתי בס"ד מאי דקשיא לכאורה בפרשתן בפרשת פר העלם דבר של ציבור שכתוב בה - וְעִשָּׂה לְפָרָה כְּאִשְׁרָה עֲשֹׂה לְפָרָה הַחֲטָאתָן כִּן עֲשֹׂה לְיָן פֶּסֶק כ וכפי שמפרשי' כמו שמפורש בפר כהן משיח, להביא יותרת ושתי כליות, שפירש שם מה שלא פירש כאן. וכן בפסוק שלאחריו כתיב - וְשָׂרְף אֹתוֹ כְּאִשְׁרָה שָׂרְף אֶת הַפָּרָה הַרְאֵשׁוֹן, אשר לכאורה מקשה היא וכי יש איזה יום טוב או יום אחר בשנה אשר ממצוות היום הוא להקריב 'פר כהן המשיח' ופר העלם דבר של ציבור אשר בגללה יאמר שבבואו לעשות לפר העלם דבר ש"צ עשה בדיוק אותו דבר כפי אשר כבר עשה קודם לכן לפר של הכהן המשיח, או שישרפנה באותו המקום אשר זה עתה הוא שרף שם את הפר של הכהן המשיח?!

ואולם אם לומדים את התורה"ק בצורה חיה ומוחשית כנ"ל, אזי כל כולו נמצא בתוך המראה הגדול הזה, ובשעה שלומד את הפרשה של פר כהן המשיח אזי הוא רואה לנגד עיניו את הכהן ואת הפר, והוא רואה איך עושים את רצון ומצוות השי"ת להקטיר את אימוריו, ולשרוף אותו מחוץ למחנה, וכל כולו נמצא שם, ולאיש הזה מדברת התורה ואומרת לו בפרשת פר העלם דבר של ציבור, שיעשה כפי שעשה זה עתה בלמדו פרשת פר הכהן המשיח.

(רוסיא), הנקרא 'ברית המוצרות'.
 בימיא ההט כשבת הנשיא סטאלין אל
 כסא מלכותו, עוד ברטמ מלחמת
 הצולט הנשיה, ביצא הרשע הזה מצוי
 אכזריות רבה שנקראו למרבה הצער
 'הטיהורים הצדופים', זאת כאילו
 רוצה 'לטהר' את המדינה מכל
 המתנגדים כביכול לשיטתו שיטת
 הקומוניזם, וכדי לבסס היטב את
 שלטונו הצריכה פאל הצוקר לסכל
 כח כל התנגדות לשלטון, התנגדות
 אמיתית או מדומה.

בפולותיו האכזריות נצטר הרבה צ"י
 שוטים סוויים רבים, מטרה חסאית,
 שנקראו נ.ק.ו.ד, והט היו הצלול
 הראשון של הק.ג.ב, פלימיט נהפק
 שמש לק.ג.ב. ה'טיהורים' הללו כללו
 צינויים רבים, עבודות כפייה, הוצאה
 להורג, זריקת אנשים לכלא, וצריכות
 משפטים פומביים שנקראו 'משפטי
 ראוה', ובצוקר ידוע את הצלות
 לסיפור שהתמשו הרבה בצונזנה די
 היה בפוליה חשודה קטנה, עקימת
 שפתיים, או אמירה תמימה שניתן
 לפרשה באופן נוסף מהמכונן, כדי
 לשלוח אדם למותו או לחינוק
 מחדש' בסיפור הקפואה. כמובן, שכל
 כל הרשעים לדורותיהם, תלה רשע זה
 את שנתו להקב"ה ולצמו ישראל
 באמתלאות שונות.

וכמו המן הרשע בשנתו שטען
 'ודתיהם שונות מכל צע ולמלך אין
 שיה להניחם', טען שהט לא מכניסים
 הכנסה מספקת למדינה ואין צורך
 בהם. וכמו כן הצורך היטלר ימ"ש
 רצה להנהיג כל מיני שיטות
 ודיאולוגיות בצולט כידוע, אבל הצד
 השוה שהט, שהקליפות הללו, שהט
 משרע צמלך, ארבו בכוונה תחלה
 ללחוס בעט ישראל דוקא ולמחוקק
 מן הצולט, אך כדי שתהא אינו מסוה

מתעורר הנס בזמן הזה מחדש כפי שהיה
 בימים ההם ממש, ואף בימינו אנו יש
 'ונהפוך הוא' כפשוטו - לבטל כל גזירות
 קשות ואכזריות ולהמתיק הדינים ולרחמים
 ולרצון.

וכאן המקום להביא סיפור נורא אשר סיפר
 בעל המעשה בעצמו - הצדיק רבי יצחק
 זילבר צ"ל, - אשר זכור לטובה אצלי עוד
 מימי ילדותי באשר היה מתגורר בשכונת
 סנהדריה המורחבת מקום מגורי הורי
 שליטיא- על קריאת המגילה באופן שזה
 מתהווה ומתרחש בפועל בכל שנה ושנה
 מחדש גם בימינו אנו, כפי שזה נכתב
 בגיליון 'קנין תורה' לפרשת צו תשפ"ב -

אחת התקופות הקשות ביותר לכלל
 ישראל, היתה התקופה הקשה ששלט
 הרודן הרשע ג'וזף סטאלין ימ"ש, האיש
 שתרגום שמו הוא 'איש הברזל',
 שהשתמש בדרכי רשעות נוראה להשליט
 את כוחו ברחבי רוסלאנד, ועשה כל אשר
 לאל ידו לחולל את שיטה הקומוניסטית
 שנקראה 'מהפכה'. אז הצהירו מנהיגי
 המפלגה הקומוניסטית בלשונם האכזרי:
 "רק בדם נשמן את גלגלי 'המהפכה' ה'".

כמעט שבעים שנה עברו מאז אותו סיפור
 העלילה שנקראה בשם "עלילת הרופאים",
 שתוכנה ונעשתה במיוחד ע"י אותו רשע
 ורוצח סטאלין ימ"ש, שנים ספורות אחרי
 מלחמת העולם השנייה.

סכנה עצומה ריחפה אז על יהדות
 רוסלאנד, וכבר היה נראה כחוסר תקוה
 ולאחר יאוש, ואחר כך הגיעה הישועה
 ממקום בלתי צפוי כלל, והסתיימה באורח
 פלא, מה שמראה בעליל שאין מעצור ביד
 ה' מלהושיע גם כשכבר נראה לאחר
 יאוש, ישועת ה' כהרף עין.

וכך היה מעשה:

ויהי בימי סטאלין הרשע, הוא סטאלין
 המלך הרחבי מדינת רוסלאנד

אנושי לכן כלפי הצולט, הוצרכו להשתמש בכל מיני דיאלוגיות ו'תורת לאקשין'...

ובכן, הרשעים הללו - הנקראים הסובייטים - הרצו וצינו גם שאר אנשי דת, דהיינו יהודים ולהבדיל אא"ה גם אינם יהודים, ובין השנים תרצ"ו-תרצ"ח, ערק שר המשטרה החשאית הנ"ל גם מאסרים שפעלו לטענתם 'פעילות אנטי-סובייטיות'.

כחלק בלתי נפרד מהטהורים הדולטים שצרק, השתמש רשע זה להגדיל אישיותו בעיני כולם, בהראותו את כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו, וצעה רבות לפעול בעיני העם הצרצה מיוחדת אליו, שלא היה כמעט בדומה לזה שאר מדינות בהיסטוריה, דיוקנו היה ניצב בכל פינה ופינה בכל רחבי המדינה, ורבים האמינו בו בתקופת של המש, כי הוא יוציא אותם מאפליה לאורה, וכי הוא מושל בכל ארץ... עד שכונה אצל רבים 'אב הצמים' או 'שם הצמים'.

כידוע, רוסיא היה בעת מלחמת הצולט השניה, בראש הלווחים נאד זרמניא. ובצטט בזה הריט סטאלין את קרנו אצל רבבות המאמינים בו, בראותם בו 'איש מלחמה', שהציל אותם מידי הזרמנים ונצח במלחמתו, והוא האיש אשר יציל אותם גם בעתיד...

שנים ספורות אחרי מלחמת הצולט השניה. בין השנים תש"ח-תשי"ג כבר הפסיק כמעט להסתיר את פניו, והחל מלחמתו הגלויה נאד עם ישראל הנצחי, כשרוב המאסרים ערכו אנשיו בין היהודים הלבד, דתיים ואינם דתיים כאחד. מסופר שפעם עצרו איזה יהודי צורך, יהודי תמים, יהודי פשוט מאד, ועמו היה 'רבי' (שם איש

נפוץ מאד בין יהודי בוכרה). בחקירתו טען האיש בפני חוקריו כי הוא איש פשוט מאד, ואינו יודע כמעט ללמוד, ומדוע מאשימים אותו בפעילות נאד השלטונות? אבל החוקרים השיבו לו מול פניו: "נודע לנו שאתה אומר את השיעור תהלים אחר התפלה, ודי בכך כדי להפיל אותך בחברת הארסון מתנאדי המהפכה".

והנה בשנת תשי"ג, עלה הרשע דרזה ברשעתו, ובנוסף על הסבל שסבלו אלפי יהודים ברוסיא הארוכה זה שנים רבות, זמט הרשע 'עלילה' שפילה, שהרופאים היהודים מתנכלים למנהיגים סובייטים, ומרציפים אותם תוק כדי טיפול, כשהם משתמשים ברפואות מזיקות.

בכ"ו בטבת תשי"ג יצאה הודעה רשמית בכלי התקשורת הרוסיים ובציטונוים המרכזיים על 'זממת הרופאים' כביכול, ושם נמסר שכבר בחקירה ראשונה נצטרו תשעה רופאים, ובניהם ששה רופאים בכירים יהודים. ובהלכה שצטט שונא ליצקה מיד החל מסע הרדיפות, רופאים יהודים פוטרו ממשרתם, ובכל ציר יצא כרוז להרחק מהם, כשטם המנהיגים צצמט ידעו בינם לבין עצמם שצליפה שפילה היא במטרה להאשים את היהודים ובכך לצרות לפולטרום בכל ציר וציר שיביא לפשיכות דמים ה' ירחם.

דמים שלמים נפרסו במאמרי שנה שונים בציטונונות שונות, כשהכותבים מזהירים את העם הרוסי להיעזר מפני "אויבי העם", ו'אסיפות הסברה' שונות נערכו בין בתי הרפואה והשאר מקומות להזהיר על ה"מחבלים בדמות רופאים". וחלקה על תעמולה

זה, ואז - כאילו רוצה להציג
מ'דיהם - ילנה אותם לסיביר. וכך
ימתייג מחשבתו הרצה להשמיד
להרוג ולאהד את כל היהודים רח"ל.
החשבון היה פשוט: פליס מהם יהרסו
צ"י הרוסיים אנרחי המדינה
בפולרואים, ופליס ימותו בדרך
הארכה והקשה לסיביר, והפליס
האחרון ייצו לצריבים שהוכנו להם
במקום מרוחק מצרבות סיביר.

כמובן, שכל שהתקדם מוצד "משפט
הרופאים", סבלו היהודים יותר,
מצלבנות ואידופים, השפלות
והכאות, עד לפעמים היה אפשר
לשמוץ השוטרים הבאים לצעות
כביכול סדר, אומרים להרוצחים: אל
תעצו בהם עכשיו, כי עוד זמן קצר
נוכל להכות את כולם באופן פומבי,
בתמיכה משלתית מלאה...

זמן המשפט נקבע ליום י"ח אדר.
שבצטם זה ארט לתקוה בין היראים,
בידע דברי המכרא שמי שיש לו
משפט עם אלו, יקבע לחודש אדר, דטב
מליה, אק לא שיערו בצצמט עד
כמה תהיה היסועה הודולה, תיכף
ומיד...

* * *

כאמור, כלל ישראל בכל מקומות
פלוריהם ארכו עצרות תפלה, וטם
צדיקי הדור פאלו לחלץ את יהודי
רוסלאנד מצרתם זו ולמפלתו של
רודן רעש ואכלר זה, כאמור בירושלים
ציה"ק נצרך עצרת תפלה צ"י רבני
ירושלים.

כמו כן סיפרו מקורבי המאב"ד
הרמ"א פרינד צו"צ, שבאותו פורים
שנת תשי"ג, עלה אליו מקורבו
הרה"ח ר' יודיל עקשטיין עם ילדיו,
ואחד מילדיו היה מחופש להצורר

שאינה חולרת ריקט, פפרט שעשו שונא
ליצקה, ואכן העם הרוסי הושעז מאד
והאמין לכל הבליהם שחלרו ונסנו
מצל כל מה אפשרית. רופאים
יהודים רבים פטרו ממשרתם, ואויט
רבים נמנעו מלטפל את צצמט אצל
רופא יהודי. ההסתה גברה והלכה
מיום ליום, והארץ רוסיא נבוכה.

רבבות יהודי רוסיא, ביחד עם אחינו
בני ישראל הצרבים זה לנה בכל
מקום שהם, היו בדאנה לדולה מה
יצלה בארץ העם היהודי פרוסיא, כי
היה חשש כבד שאת יורעו הרופאים
במשפטם, וכמצט היה ברור שכן יהיה,
יצמדו יהודי רוסיא בפני בסכנה
דדולה ומוחשית, שהאים ישתוללו
ויצרכו פולרואים רבים רחמנא
ליצלן, ויהיו היםים עוד יותר ארוצים
מאשר בימי הצאר.

בכל מקום ומקום אשר בו דבר המלך
מלכו של צולט מליצ, ארכו היהודים
ימי תפלה ו'עצרות תפלה', שפכו
דמעות כמים ואמרו תפילות ופרקי
תהלים לביטול העזירה של 'משפט
ראווה לדוני'. בין השאר נצרך "יום
תפלה כללי צולמי" בחצרות ירושלים
ציה"ק צפ"י קריאתם של רבותינו
המאונים חברי הקד"ץ ואדולי רבני
ירושלים.

לא בכדי פחדו מצליה ומה'משפט',
הרודן סטאלין ימ"ש חושב ולמט
מחשבות רעות כדי להצור ולהרוג
יהודים רבים בבת אחת, להשלים את
זממו של הצורר הנאצי ימ"ש, והכל
היה מחושב עד הפרט האחרון, הוא
רצה בעליית הרופאים להביא את
המון העם להתמררות שנאה ולעט
נלד העם היהודי, ואח"כ הוא יתייצב
כ'אב הרחמים' לחלץ את העם
היהודי מהפולרואים שיתפרצו לאור

השואצים, מראה להם את הורידים ואומר: "שנים רבות שהיתי בסיפרי, ובסיצמתא דשמיא לא חיילתי שבת!". ביום שישי הייתי חותק את הורידים האלו שבזרועות ידי, כדי שלא אצטרק לצבור בשבת.

קומאניסטיס ימ"ש היו רואים את הדט הנה מהט, ואת התחבולות הספולות בדט, והיו משחררים אותי מצבודה".

יג) אם בורא עולם רוצה - תוך חצי שעה סטאלין לא כאן

ובאן אנו עוברים אל מה שסיפר ר' יצחק על אותו - ליל פורים תשי"ג. כשגילה את כל הסיפור הנורא שאנו עוסקים בו, בפני שומעים רבים, וכך אמר:

"במשק שנים ישבתי בכלא הסובייטי. והנה הציץ 'פורים' באותה שנה, ישבתי אז עם כחמשה-עשר יהודים ביחד, ולא היה לנו מלידת אסתר לקרא ממנה. מה צייתי?"

אספתי את כל היהודים, והתחלתי לספר להם את "סיפור המליכה". סיכרתי להם שהיה איש צר ואויב, ושמו המן, שביקש להשמיד, להרוג ולאבד את כל היהודים, והקב"ה שלח לנו - הרוב רחמיו וחסדיו - את מרדכי ואסתר, והציל אותנו מידיו.

"והנה לפתע, נצמד יהודי מבואר שסבל רבות, והחל לקרוא לצערי בכעס: "מדוע אתה מספר לנו סיפורים שקרו לפני אלפי שנים, על אינה המן אחד שרצה להשמיד את כל היהודים? יש לנו המן היום! אט סטאלין מבקש להרוג את כולנו! הנה ונראה איך הקב"ה מציל אותנו ממהמאן שלנו! זה יותר מצניין אותי

סטאלין וחברו שלופה בידו. וכשראה כן הרמ"א ביקש ממנו להתקרב אליו, לקח ממנו את הרובה, וצעה עצמו כאילו יורה בדמותו, ובימים שלאחר מכן הציעה השמועה על מפתו.

וכן בעיה"ק 'טבריא' ישבו חסידי סלאניס, חבורת ה'בני צל'ה', והרצושו לביטול הצלירה, וכפי שרשט הצצמו הה"ח הצדיק רבי אהרן לוריא לצייל בצמח"ס צבודת פנים שהוא היה מראשי החבורה, פרטי הדברים: "ניסן תשי"ג, ציה"ק טבריה. ביום הפורים בשעת קריאת המליכה עלה ברצונו, והמן נפיל - נפיל גימט' סטאלין, ודרשתי לה במשתה היין עם אנ"ש, וכואט ענו אמר, ואח"כ ביליל ששן פורים נפל על המטה מול רוסיא סטאלין ימ"ש, ולא קט ממטתו צד שמת, כן יאבדו כל אויב ה', צ"כ. נויש המספרים השט צדי ראה, שנוכחו בשעת מצעה בסצודת פורים, וראו עם רבי אהרן צעה כן, לקח את המקל שלו וצעה תנוצה כמו יורה בירות ג"כ, וכן סוכר על צוד צדיקים].

ומה התרחש באותה שנה בין צובדי ה' שברוסיא עצמנה? בין האסירים הרבים שברוסיא היה איש הימסירות נפשי הידוע האון הצדיק רבי יצחק לילבצר לצייל, שצדוים וצדיקים אמרו עליו שחלק מהצואט צומד עליו. הוא ישב אז בכלא הידוע לשימרה, ומתחת לאפט הצליח הרוב צקשנותו לצבודת ה', לארסן מנייט לתפלה, וכן צמד בתוקף על שמירת שבת במסירות נפש. וצוד.

כמה פעמים היה רבי יצחק לצייל מפשיל את לרועות ידיו כלפי ציבור

אותו רשע, הסק הקב"ה את הקצרה
 על פיה והרס את סטאלין.

וליהודים היתה אורה ושמחה וששון
 ויקר. גם את קשה היה לקרוא על
 הציר מאסקצ'ווצ (מוסקבה) את
 הביטוי "צהלה ושמחה", ובודאי
 שיהודים רבים חששו מה יביאו להם
 יורשי סטאלין... אק יהודי רוסיא נשמו
 לרווחה, הם לא יכלו לתאר לצרמט
 סיוט יותר פלאי ומזלזל לצלילת
 הרופאים, מכאן דא. אכן, ישועת ה'
 כהרץ צ'ין. ההמשק היה, שהצצורים
 שוחררו, והסיפור כולו נמא.

אנמט גויי הצולמט חטבו לתוממט
 שסיבת התמוטטותו היתה פתאומית,
 ותלו זאת כמובן בסיבות שונות.
 ובאמת יש אירסאות נוספות למותו,
 יש אורסימט שחבריו הקרובים אליו
 אנשי הק.ד.ג. הרצו אותו בצצמט, כי
 חששו שצירוש היהודים תצרוט
 למלחמת צולמט שליטת, וחששו
 מנצחונן של ארה"ב שימוטט את
 רוסיא לחלוטין. ויש אורסימט שבמהלך
 אישור סובי לתוכנית אירוש היהודים,
 התנצד תוק כדי אחד מהשרים,
 והרודן השתולל כחיית טרף, והט
 חששו על חייהם צצמט, שכידוע הוא
 לא חסק את חייו של אף אחד בצולמט,
 והרס אותו באקדח... [כק או כק, לא
 מננה הרבה, הצוקר שהרשע נפל פטר
 מת...]

עד כדי כק פחדו מננו, מסופר
 שכאשר מצאוהו שוכה פטר מת בחדרו,
 אחר זמן רב שלא יצא מחדרו, ולפי
 הצירסא הראשונה... פחדו למשת אליו
 ולבדוק אם צודנו חי ולטפל בו, חששו
 אולי לה צוד תרלימ מצידו למדוד עד
 כמה הם נאמנים אליו...

אבל אנו, כיהודים נאמנים להש"ת,
 למדנו מכאן אודל כוחה של תפלה

מאשר איך הוא הציל את היהודים
 מהמן שפנו אלפי שנים...".

"והיהודי הנה צדק! לטטאלין, אכן
 היתה תכנית מסודרת, להשמיד
 להרס ולאבד את כל היהודים
 ולשלוח את כולם לסיביר הקפואה,
 והוא צוד חשב מחשבות כיצד לצעות
 זאת ב'אלאנטיות', כביכול שולח הוא
 אותם למט לטובתם, ומתוק דאמה
 לצעידתם... הוא בנה קרוואן ארוק בלי
 חלונות, ותכנן לשכן בו את היהודים,
 בקור של כ 50- מאלות מתחת לאפס.
 לימים ניסו להכניס למט תבואה, אק
 היא לא הצליחה לשרוד וקפאה
 למוות..."

"נצנתי ואמרתי לו: "דע לך ידידי
 היקר, שטטאלין הוא הסק הכל בן
 אדמט. הוא יכול להרוס צעה מליין
 אנשים, צערים מליין, חמישים
 מליין, אק אם בורא צולמט רוזה -
 תוק חצי צעה סטאלין לא כאן!". הוא
 הסתכל עליי, כמי שיצאתי מדעת...
 ואז אירע הפלא.

כצבור כמה דקות שמענו קולות
 המולה בוקצים מהמסדרון. שמענו
 את הסוהרים מתרוצצים ומשוחחיים
 בקולי קולות... לא ידענו מה קרה
 בדיוק, אבל היה ברור שמהו צרוצ
 ארע עם סטאלין, ואינו ברור צדיין.

ב"ז באדר בבוקר, הודיע הרדיו
 הממלכתי הודעה דרמטית, כי לפני
 יומיים, דהיינו במוצאי פורים, חלה
 סטאלין בצורה חמורה ואיבד את
 הכרתו, אק צדיין לא בישרו על מותו.
 למחרת בבוקר, ח"י באדר, נמסרה
 הידיעה הנכונה "סטאלין מת"...
 באותו יום בדיוק, ח"י באדר, שהיה
 אמור להתקיים המשפט הנורא,
 ולצאת לפועל מלימתו הרעה של

סופי ומוחלף, ואכן לאחר פסוק
 ימי, בדיוק בליל פורים הקדוש -
 הוא התפטר ומת."

להיושע מכל צרה וצוקה. וכפי
 שהמשיך רבי יצחק זילבר אספר:
 "במשק פסוק ימי אחרתי תהימי,
 ויקרתי מהי"ת הוא יתפטר באופן

אל-תדמי בנפשך להמליט מצרת אחיך היהודים

להם רפואה תחילה, אשר נלקחה אסתר
 אל בית המלך ולכן היא לא נכללה בתוך
 הגזירה, ומזה נצמח הישועה באמת ע"י
 תפילות על הזולת ללא נגיעה אישית.

טז) תיקנת את חברי, ואת עצמו לא תיקנת

וכמ"ש בספר ייטב לב - על פרשת כי תשא
 לפרש את מה שאמרה אסתר לך כנוס את
 כל היהודים וגו', שיהיו בלגונה אחת, ולומו
 עלי וגו', דייקא בשבילי, ולא בשביל
 עצמיכם, גם אני ונערותי אלוס כן ר"ל לא
 בשביל עצמי כי אם בשביל כלל ישראל, ובוזה
 הוא מסביר גם הטעם של מחצית השקל
 על כן זה יתנו וגו' כל אחד ואחד מחצית
 השקל, היינו צעד חצרו ולא צעד עצמו, לכך
 די במחצית, כי אם היה על עצמו ועל זולתו
 היה לריך שקל שלם, ולהורות שלא יהיה
 לצורך עצמו כי אם על זולתו, ואתה החורה
 לתת רק מחצית השקל: והנה זאת לא עלתה
 על דעתו כלל שיהיה המחצית רק על עצמו,
 רק זאת היה יכול להעלות על דעתו שיתקן
 גם את עצמו וגם את חברו, ומדחזינן שצוה
 ליתן רק מחצית, ש"מ שעל עצמו אינו דואג
 כלל רק על זולתו.

יז) כלל ישראל דיג תפילות

ומורי הגרצ"מ זילברברג שליט"א מביא
 שאיתא דאחד הענינים למה שלח מרדכי
 הצדיק את אסתר המלכה לבקש כל
 הבקשות עבור כלל ישראל דכיון דאיתא
 דהבקשות של 'אם מצאתי חן בעיניך
 המלך ואם על המלך טוב תנתן לי נפשי
 בשאלתי ועמי בבקשתי, ו'ותוסף אסתר

יז) המתפלל על חברו והוא צריך לאותו דבר בשביל חברו

שמעתי פעם ווארט ואיני זוכר בשם מי
 שמעתי, שאחד הטעמים למה רצה המן
 להשמיד ולהרוג את כל היהודים דייקא
 היה כי הוא ידע גודל כוח המתפלל בעד
 חברו על צרתו והוא אינו צריך לאותו דבר
 אלא כל מגמתו היא רק לטובת רעהו,
 אשר כנגד כוחה של תפילה כזו אין שום
 מקטרג יכול לעכבה מהתקבל, ולזה רצה
 שיהיה הגזירה על כל כלל ישראל ללא
 יוצא מן הכלל, בכדי שלא יישאר יהודי
 אחד אשר איננו נתון בעמק הבכא של
 צרה זו אשר יוכל להתפלל על כלל ישראל
 ללא שום נגיעה אישית רק לטובתן של
 ישראל, ובאופן שפי' צדיקים מאחז"ל
 המתפלל בעד חברו והוא צריך לאותו דבר
 היינו שהולך לו בחייו והוא מרגיש צורך
 באותו דבר אשר הוא מתפלל עליו דהיינו
 ישועתו של חברו, שאינו מבקש באופן
 של לצאת ידי חובה, אלא שהוא באמת
 מרגיש בצרתו של חברו יותר מצרתו שלו
 עצמו, והוא מרגיש שהוא עצמו צריך
 לאותה ישועה של חברו אשר הוא מבקש
 עליה, תפילה כזאת, היא נענית תחילה.

טו) הקב"ה מקדים רפואה למכה

אכן גם עניין זה נכלל במה שאחז"ל
 במסכת מגילה דף יג (ע"ב) על הפסוק
 אֲתָרוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה גִּדְּל הַמֶּלֶךְ
 אֶחָשׁוּרָשׁ אֶת־הֶמֶן מֵאֵי אַחַר? אמר רבא:
 אחר שברא הקדוש ברוך הוא רפואה
 למכה. דאמר ריש לקיש: אין הקדוש ברוך
 הוא מכה את ישראל אלא אם כן בורא

הלחם - לא מן הענן והלחם זו. אולי נרמז בזה שמאחר ועמלק יכל רק לנחשלים אחר־ך אשר היה הענן פולטן, ואילו בתוך הענן לא היה לו שום השפעה, לכן אמר לו משה ליהושע, אל תדמה בנפשך להמלט אל תוך הענן באמור לנפשך שלום יהיה לי, כי בסביבה טהורה זו אין כל פגע והענן חופף ומגן עלינו, אלא צא מן הענן להרגיש את הנפשות העשוקות הללו אשר עמלק מזנב בהם.

יט) אל תיתן למשחית לבוא אליך

עוד אפ"ל שרמז לו בזה היסוד הגדול אשר אמרו צדיקים בהבדל שיש בין פרשת 'כי תצא למלחמה על אויבך' דהיינו שאתה תקדים לצאת אליו למלחמה במגרש שלו טרם יבוא הוא אליך למלחמה עליך, אזי בודאי 'ונתנו ה'א' בידך ללא צורך במאמץ גדול, משא"כ בפרשת בהעלותך בה כתיב ל'כי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם והרעותם בחוצרות ונזכרתם לפני ה' אלוקיכם ונושעתם מאויביכם' שמאחר והמלחמה כבר הגיעה עד ארצכם לכן המצב כבר קשה ביותר, ושמעתי ש"ק אדמו"ר בעל ה'בית ישראל' ז"ל ע'אמר שזהו ההסבר להבדל בין מלחמת ששת הימים שהקדימו לתקוף את האויבים טרם פתחו הם במלחמה עלינו, אשר אז היו נסים גדולים בחסדי השי"ת לבין מלחמת יום הכיפורים, בה הקדימו אויבנו לתקוף אותנו, אשר נפלו הרבה קרבנות רח"ל, [ואין בזה סתירה למה שאמרו צדיקים שהיה זה כתוצאה ממה שאמרו לאחר מלחמת ששת הימים שי'כוחי ועוצם ידי' עשו את החיל הזה, שכן כידוע הרי שזה גופא אשר כלל לא התכוונו למלחמה עלינו מצד אויבנו נבע משיכרון כוח זה, עד אשר היו בטוחים שאף אחד לא יעז להילחם בהם]

ותדבר לפני המלך ותפול לפני רגליו ותבך ותתחנן לו להעביר את רעת המן האגגי ואת מחשבתו אשר חשב על היהודים, היו בקשות לאבינו שבשמים שהוא מלכו של עולם, אם כן למה היה נצרך לשלוח את אסתר המלכה דלכאורה כל איש ישראל היה יכול לבקש בקשות אלו ולמה שלח מרדכי הצדיק דוקא את אסתר המלכה להתחנן כל זאת.

רק אחד הביאורים בזה הוא שיש בחינה שאסתר המלכה היתה היחידה שלא נכללה בגזירת 'להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים', ועל כן ביקש מרדכי הצדיק שדוקא היא תיכנס ותתפלל לפני המלך מלכו של עולם, כיון שאצלה יהיו התפילות רק כלל ישראלדיגע תפילות (-תפילות בשביל כלל ישראל) בלא שום תערובת כוונה לטובתה, ורק כלל ישראלדיגע תפילות יכולים לפעול הישועה העצומה שכלל ישראל היו צריכים אז [והנצחיות של הישועה העצומה שהוא האור העצום של היום טוב הקדוש של פורים].

ואף אסתר המלכה שלחה בחזרה לאמר למרדכי הצדיק 'לך כנוס את כל היהודים הנמצאים בשושן וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום', שנכלל בזה שאף כלל ישראל לא יהיה מעורב במחשבתם שום תערובת כוונה לטובתם, אלא כל תפילתם וצומותיהם יהיו על אסתר המלכה שנמצאת בצרה גדולה אצל אחשוורוש הרשע עם כל המצבים של אבדתי ורק בתפילות כאלו יוכלו להמשיך הפורים.

יח) צא מן הענן אל מחוץ למחנה והלחם שם עם עמלק

ועד"ז אפ"ל בס"ד הכוונה בקריאה של פורים ו'יאמר מִשָּׁה אֶל־הוֹשֵׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנֵשִׁים וְצֵא הַלָּחֶם בְּעַמְלֶק וּמִפְרִשֵׁי - צא

כ) אם תקום עלי מלחמה, אזי דוקא בזאת אני בוטח

ואולם זאת סיבה מלכתחילה שישנם האדם מתניו טרם תבוא אליו הרעה ח"ו אבל בודאי שאין בכך לתת הצדקה לשייאש האדם את עצמו אם הוא כבר כן הגיע למצב מלחמה שכזה, וכמו שמביא הגרצ"מ בפר' כי תצא שהרי גם בהפרשה ד' וכי תבואו מלחמה בארצכם' יש חיזוק דעל כל פנים על ידי ה'חצוצרות' דהיינו החיזוק והתפילה וההתעוררות מובטח שיהיה לו ישועה כיון שסוף כל סוף עושה 'מלחמה', ואיתא מהרבה צדיקים זי"ע 'אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח' שכיון שעושה 'מלחמה' אף שזה בחינה של 'אם תקום' מובטחים שננצח, ואף אם יש נפילות וירידות וכדומה מכל מקום הכל הוא הכנה שלבסוף ינצח על ידי שיעמוד ב'עקשנות ועזות דקדושה' ו'ילחום' ולא יהיה ח"ו 'ירא ורך הלבב' רק 'ילחום' ו'ילחום' ו'ילחום' ולבסוף יזכה למלא רצון אבינו שבשמים בשלימות, וכל משהו ומשהו של ה'מלחמה' הוא נחת רוח עצום לאבינו שבשמים ומביא כל ההשפעות הטובות ברוחניות וגשמיות, ב'זאת אני בוטח' אם יש 'מלחמה' מובטחים שיהיה כל טוב סלה.

ומדי דברי בו בגודל מעלת המלחמה בעמלק שבתוך כל אחד ואחד כאן מקום אתי להביא את אשר שמעתי מאמא"ר שליט"א בימי חורפי, דברי חיזוק אשר הם כטל תחיה לנפש הלוחמת מהספה"ק אור המאיר על ראש השנה שמפרש בזה את הפסוק אם תחנה עלי מחנה, לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה, בזאת אני בוטח (תהלים כז, ז) שהכוונה, כי הנה יִשׁ לך בני אדם גם בני איש, הנותנים שמחה ללצם להיות שאין אדם לעמוד נגדם להפליג בדברים, וכל דרכו ישר צענייהם, ונראה

וכך מביא מורי הגרצ"מ זילברברג שליט"א בפרשת בעלותך בענין זה שידוע הווארט (-האימרה) של הקאצקער רבי ועוד צדיקים זי"ע שבפרשת בעלותך כתוב וכי תבואו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצוצרות ונזרתם לפני ה' אלוקיכם ונושעתם מאויביכם' ובפרשת כי תצא כתוב 'כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבת שבילי, ולכאורה צריך ביאור מה החילוק בין שני מלחמות אלו, שבמלחמה הראשונה צריך א גאנצע גראטשקע (-עסק שלם) של חצוצרות ורק על ידי זה יהיה הזכרה מיוחדת לפני ה' וצריך גאנצע ישועה (- ישועה שלימה) של ונושעתם מאויביכם, ולעומת זאת במלחמה השנייה אף בלי שום חצוצרות ובלי שום הזכרה מיוחדת לפני ה' מובטחים הם ש'ונתנו ה' אלוקיך בידך'.

והקאצקער רבי זי"ע מבאר שבמלחמה השנייה כתוב 'כי תצא למלחמה על אויבך' שאיש ישראל יוצא למלחמה נגד היצר וחילותיו על ידי עשיית גדרים וסייגים לפני שהיצר וחילותיו מנסים להיכנס לתוך שלו ולהכשילו ח"ו, וכיון שאיש ישראל יוצא למלחמה אזי מובטח לו ש'ונתנו ה' אלוקיך בידך' בלי חצוצרות ובלי הזכרה מיוחדת לפני ה'.

מה שאין כן במלחמה הראשונה כתוב וכי תבואו מלחמה בארצכם' שהיצר וחילותיו כבר נכנסו לתוך שלו להכשילו במכשולות, כיון שלא גדר עצמו בגדרים וסייגים על הענין, ואז נצרך רחמים רבים על ידי חצוצרות ועל ידי הזכרה מיוחדת לפני ה' שיוושע מאויביו.

ואפשר זה מה שאמר לו משה ליהושע צא מן הענן והלחם בו, דהיינו טרם יבוא הוא אל תוך הענן כי אז המצב הרבה יותר מסוכן, אלא הקדם לתקוף אותו עוד טרם יגיע אלינו.

נב, אז כל הגדול מחזירו ילרו גדול הימנו, ולזה רמז דוד המלך עליו השלום, אם תחנה עלי מחנה לא יירא לבי, אם תקום עלי מלחמה, מאזישים המלעייגים הזאים צענת הילר הרע, אלרצה צזאת אני בוטח, כלומר צזאת המלחמה אני בוטה, מסתמא הלכתי והדרכתי יושר בדרך המלך צזאת כנזכר:

והרה"צ המתוק שליט"א מביא בזה בבאר הפרשה לפרשת בהעלותך שהרה"ק רבי יהושע מבעלזא זי"ע אמר, שבקרנ מנחה נאמר -בפרשתן- 'וקמץ את אזכרתה' והיינו שעל ידי ה'קומץ' נזכר המקריב לפני ה', וכמו כן בקרבנות מן הבהמה היה 'הדם' לאזכרה, אמנם כל זה בזמן שבית המקדש היה קיים, אך כהיום שאין לנו לא עולה ולא מנחה במה יעלה זכרונו לטובה לפני הקב"ה, אלא מצינו עוד פסוק 'כי תבוא מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם והריעותם בחצוצרות ונזכרתם לפני ה', ופירש המהר"י דקאי על היצר שהוא הצר הצורך אותנו, ובשעה שנלחם היצר באדם להדיחו מעל ה', אזי 'והריעותם', שיריע להשי"ת, וישתפך לפניו בתחינה ובבקשה, ויזעק לפניו, אבא רחימא עמוד על ימיני וסמכני, וכוף את יצרני להשתעבד לך, ואל תביאני לא לידי ולא לידי... ובזה 'ונזכרתם לפני ה' שנזכר לפניו לטובה.

להם כאלו עמדו ודאי צסוד ה', והאמת אתם כיון שמלא חן צעייני אלקים ואלם, ואין צר פלוגתא, אמנם יז דרך ישר לפני איש, ואף על פי כן רבים עומדים עליו להפליגו עליו, ואלרצה מזה נלמוד שדרכו בדרך המלך צזאת, והשטן עומד על ימינו לשטנו, כי אין הכסיל, הוא הילר הרע הנקרא מלך זקן וכסיל, חפץ צצבונה, ולכן עורך מלחמה נגדו.

ועל זה הוא מביא משל חזק להמחיש לנו הדברים וכה הוא אומר:

הט למשל אזנך, ההולך בדרך יחידי, ונושא לרור אלנים בידו, או נושא על כתפו שק מלא סובין, אזי אין מקטרג, ויכול להרחיק את הדך כמה פרסאות, ואין מורא לנגד עיניו, לאפוקי ההולך בדרך יחידי, ולרור הכסף בידו או אלנים טובות ומרגליות, אזי דרכו צחזקת סכנה, ורבים קמים עליו ונלצים על אם הדרכים, לנזלו וליקח מהבא בידו,

והוא מסיים עלה: ככה הענין ההולך בדרך המלך הקדוש ברוך הוא, כל מה שהוא מטיב לכת בדרך יושר, ולרור הכסף בידו כי נכסף וגם כלחה נפשן לה', אזי השטן עומד על ימינו לשטנו, וכאשר חכמים הגידו (סוכה

עס איז דאך האלץ הבל הבלים 'אין עוד מלבדו'

יעקב ליוסף משאר אחיו - נתגלגל הדבר, וירדו אלותינו למלרים. ומחרץ רבי בנימין צר יפת: רמז רמז לו, שעתידי כן ללאת ממנו שילא מלפני המלך צחמשה לצושי מלכות, שנאמר ומרדכי ילא... כלבוש מלכות תכלת וגו',

ולבאורה זה עדיין מאד תמוה שהרי יש טעם וסיבה למה אסור לשנות בין הבנים משום שזה יכול לגרום לקנאה בין האחים

כאן מה הועילו חכמים בתירוצם על הקושיא איך שינה יוסף את אחיו לטובה משאר האחים ?

בגמרא מגילה דף טז ע"א נתקשו במה שכתוב אצל יוסף בפרשת ויגש לקבלם נתן לאיש חלפות שמלת וילבנימן נתן שלש מאות כסף והמש חלפת שמלת, אפשר דבר שנלטער צו אותו לדיק וכשל צו? דלומר רבא צר מחסיא אמר רב חמא צר גוריא אמר רב: צצביל משקל שני סלעים מילת שהוסיף

עמיקתא בטומאת מצרים- ללא כהתה עין
האחוזה ממני, וכן מביא רש"י עה"פ ואת
העם העביר אותו לערים מקצה גבול
מצרים ועד קצהו (מז כא) - יוסף העבירם
מעיר לעיר, לזכרון שאין להם עוד חלק
בארץ, והוא כי של עיר זו בחזרתה. ולא
הולך הכתוב לכתוב זאת, אלא להודיע
שזכו של יוסף שנתכונן להסיר חרפה מעל
אחיו, שלא יהיו קורין אותם גולים.

**כג) בכלל לא אתם שלחתם אותי
הנה, כי אם האלקים**

ובמה בא יוסף להרגיע את אחיו, באמור
להם שאנו מאמינים באמונה שלמה
שהבורא לבדו הוא עשה עושה ויעשה לכל
המעשים, והתועלת והנוק אינם ביד שום
נברא מבלעדי גזרתו ית' ולד"א להם לא
**אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה בְּיַד הָאֱלֹקִים,
וְאֱלֹקִים חֲשַׁבָה לְטוֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה בְּיַד
הַיְהוָה לְהַחֲיִיתָ עַם רַב,**

אולם הוא הרגיש שעדיין אינם רגועים
לגמרי וכמו שמצאנו באמת שאחר פטירת
יעקב אבינו עדיין חששו מפניו וַיֵּאמְרוּ לָךְ
**יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהַשֵּׁב יִשְׁיב לָנוּ אֵת כָּל
הַרְעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ,** והוא הבין
שהסיבה היא משום שעל אף שבוודאי גם
המה מאמינים בני מאמינים הם בכל זאת
הם מאשימים את עצמם וכאומרם **'אבל'
אשמים אנחנו** אשר למרות אשר בשעת
מעשה הם לא ידעו כי שומע יוסף כי
המליץ בינותם, אבל אליבא דאמת הן
שמע יוסף והבין היטב את דבריהם אלה,
דהיינו על אף שבוודאי הכל מאת ה' היה
מ"מ מגלגלין חובה ע"י חייב והרשות נתונה
לבעל הבחירה ועוד כיוצא בזה סברות
שונות שבמידה מסוימת זה כן נחשב לזה
שהם גרמו לו צער, וכמובן שאין לנו השגה
ברוממות שבטי י-ה וברום מדרגותיהם.

ח"ו וכדאי במסכת שבת (דף י"ב) מסקנא
להלכה למעשה מסיפור זה אמר רב חמא
בר גוריא אמר רב: 'לעולם אל יסנה אדם
זנו בין הצנים' שצנביל משקל שני סלעים
מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו -
'נתקנאו בו אחיו, ונתגלגל הדבר וירדו
אבותינו למצרים, א"כ איך נתיישב הקושיא
ממציאות זו ע"י רמז ווארט יפה זה, הכי
בגלל שלא זו בלבד אלא עוד גם זאת
שעתיד לצאת מבנימין מושיען של ישראל
מרדכי הצדיק זה סיבה שכבר אין מה
לקנא בו על מה שנתן לו עכשיו? כאומר
מה לכם לקנא במסכן זה הן עתיד לצאת
ממנו כזה מרדכי הצדיק נעביך, שיצטרך
לסבול על שכמו חמישה מלבושים בשיא
החום, ואחד מהם זה בכלל תכריך בוץ
שזה נשמע כמו תכריכים של נפטרים
ל"ע...

והרי נעשה כאומר להם שם עדיין אינכם
רואים מספיק סיבה לקנא בו בשביל
ארבעת השמלות שהוא קיבל יתר על זה
שאתם קיבלתם, אזי דעו לכם נאמנה
שממנו עוד יצא מרדכי אשר יצא מלפני
המלך בחמישה מלבושי מלכות, אז בודאי
כבר יש לכם סיבה מוצדקת לקנא בו
בבנימין, ויש לכם לדעת גם זאת בכדי
שתגדל הקנאה ביותר עד אשר יצאו
עיניכם מחוריהן ???

**כד) גם ברגעים הכי קשים שעברו
על יוסף לא כהתה עין האחוזה
מאחיו**

ונראה לבאר בס"ד דהנה מצאנו שיוסף
השתדל מאוד להרגיע ולהניח דעת אחיו
הק' שלא יפחדו ממנו ולא ירגישו כלל באי
נוחות מפניו, וכדאי באוהה"ק **גם סמך
לומר אחיכם אשר מכתם לומר שאפילו
זמן המכר - אשר זה היה הזמן הקשה ביותר בחייו
בנפלו באחת מאיגרא רמא בבית יעקב לבירא**

להתפלל מנחה בקברי שיר. אחרי
מנחה נישא אליו יהודי אחד שקט
סטבא, ופונה אליו בהאי לישא, יי
אור החיים תמוה כפר' ויש, והפט
הוא שנה "כמו קיר נטו", צ"כ
המצפה, מוראדיג... ע"כ מהגליון עטרת
תפארת.

וראיתי בספר אחר שהרב הוניגסברג
שליט"א שלח לי צילום מזה שמסיים על
מעשה זה, שאחר שהרב שינקר וסיפר לו
זאת אמר לו הגרא"ל שזה סימן משמים
שזה באמת הפשט, ומני אז בכ"פ שהיה
אומר פשט זה באוהחה"ק היה מוסיף שזה
כבר נתברר ע"י המעשה.

כה מ'רעט אן דעם'

ושמעתי הרבה פעמים מהרה"צ הגרצ"מ
זילברברג שליט"א בשם הרב דסלר זצ"ל
הגדרה חזקה על חיסרון שלמות ובהירות
ההכרה שבאמת אף אחד לא עושה לנו
כלום והכל הוא רק מאבינו שבשמים אשר
הוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים-

נאציין בזה את הרקע לדברים - היה זה בזמן
שיא המתח מהמלחמה הקרה, המלחמה הקרה
הייתה עימות מתמשך בין הגוש המזרחי,
ובראשו ברית המועצות, לגוש המערבי, ובראשו
ארצות הברית, אשר עיקר התפתחותו החל
בתום מלחמת העולם השנייה וכלה בהתפרקות
ברית המועצות. לא היה מדובר במלחמה
ירגילה, וזו ניטשה פעמים רבות ללא קרבות
פתוחים בין הגושים. המעצמות התחרו בנייהן
בכוח צבאי ובתחומי המדע והטכנולוגיה.
מדעניהן ומהנדסיהן עבדו יומם וליל לפיתוח
טכנולוגיות חדשות ומחקר תגליות מדעיות כדי
להגביר את יוקרתן כלפי פנים וחוץ וכדי לחזק
את העוצמה הביטחונית.

בשלב מסוים ביצעה ארצות הברית ניסוי
היתכנות בפצצת מימן ולאחר הצלחת הניסוי
החלה לתכנן את התאמתו לנשיאה על ידי
מטוס. בתגובה ברית המועצות ביצעה ניסוי
במתקן גרעיני בפצצת מימן של ממש. בשלב
מאוחר יותר ברית המועצות עשתה ניסוי שבו
פוצצה את ההתקן הגרעיני העוצמתי
בהיסטוריה.

וידועים דבריו הק' של האור החיים
בפרשת וישב ליישב מה דכתיב וישמע
ראובן ויצילהו מידם. וקשה דהרי אחז"ל
שהיו נחשים ועקרבים בתוך הבור, ולכך
הוא כותב- פי' לפי שהאדם צעל בחירה
ולטון ויכול להרוג מי שלא נתחייב מיתה
משא"כ חיות רעות לא יפגעו בלדס אם לא
יתחייב מיתה לשמים, והוא אומרו וילילהו
מידם פי' מיד הבחירי.

**כדו אין אדם נוקף אצבעו מלמטה
אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה**

אשר מדבריו נראה בעלי שבעל בחירה
יכול לעשות גם מה שלא גזר הקב"ה,
והרבה נתקשו בזה, ואחר שהבאתי זאת
בגליון של פרשת וישב, שלח לי ידי"ג
הרה"ג ר' שרגא הוניגסברג, את העלון
הנפלא 'עטרת תפארת' שמוציא הגרמ"י
שניידר שליט"א -הברותא של זקינו הגדול
הגרא"ל שטיינמן זצ"ל בה הוא מביא עלה:

ומבאר רבנו, (הגרא"י) דח"ו אין הכונה
שבעל בחירה יכול להזיק מעצמו, דאין
אדם נוקף אצבעו מלמטה, עד שמכריזים
עליו מלמעלה, וכמו שמובא בכתבי הצדיק
רי"ז מסלנט שרבי חיים וולודינר זצ"ל
התפלא. אלא כמו שאמרו חז"ל שאסור
להיכנס למקום סכנה, מפני שמזכירין
עונותיו, והיינו שמתחילים לדון עליו
בשמים אם ראוי להינצל, ואז ח"ו... כך
כשבעל בחירה רוצה להזיק, זה מקום סכנה
יותר, וצריך יותר זכויות כדי להינצל מידו.

ומעניין, סופר לרפנו האאון ר'
שילם ש'נקר זצ"ל עשה"א ארקה, הי'
ויכוח כולל צל דברי האור החיים
הנ"ל, והי' לו תמוה מאד, היתכן
קדוש כאותו יאמר דבר כזה. וקט
ונסע לקברו של האור החיים הק',
וכה של ע"ה צות... שיענה להבין
דברי קדשו. וחזר לבי"ה, ונכנס

אליו ויקס לדובא כאמר הכתוב
דאזא בלז איש ישחנה לאחרי
מאחר שהיה נראה בצלילי של שייק
אצלו לקיים הפירוש השני שהסוק
סיסחנה מצתו.

ואכן יהודי זה שמח לפרוק את אשר
כה מציק על ליבו, ויפתח את פיו,
אחר הקדמה שכוונתו אק ורק לשם
תוצאת כדי לטכס צרה יחד כדת מה
לצלות, ויאמר הן מכיר אתה את
ראובן זה שהייתם ביחדותו מאביו
ומאמו רח"ל, ואני אימרתיו לוד
והייתי לו כאב כאשר אני דואק לכל
צרכיו ברחותיות ולשעות, ואני
חיתנתי אותו וקניתי לו דירה, ובאמת
א"ל פעם לא ציפיתי שיפס לי במשהו
צבור זה כי ציפיתי זאת לשם שמים,
אבל בודאי ובודאי שלא פיללתי ולא
הצלתי על דעתי שהוא ימלא צמי
כזה רצה תחת טובה.

וישאלהו לאמר מה הרצה הצדוקה
אשר עשה לך? ויענהו לאמר שהוא
הרס לי שידוק טוב במניד, כי הצד
המדובר שהוא איש נכבד מאוד והוא
כבר אחז בזה שרצה לאמור השידוק
צמי בשטח"צ, אלא שרצה האחרון
שמע ראובן מהשידוק המתפל
והולק, ופנה מצדו אל הצד השני,
וטנף וליכלק צלי בצלילות שוא שלא
היו ולא נבראו, ברשות נטו צד אשר
הצליח לשכנע את הלה שימחק את
ידו מהשידוק.

והחבר באמת הצדצצ והצדקה לאמרי
עם כאבו הצדוק והמוצדק, ושאלו
לאמור מתי זה נודע לך והלה עונה
לו עכשו לפני כ-3 עשות.

וכי לא ישנת אני?

כן ישנתי...

אז איך זה נודע לך?

התחרות הטכנולוגית הביאה גם לפיתוח אמצעי
מלחמה מתקדמים ובראשם טילים בליסטיים
שיכולים לשאת עליהם ראש נפץ גרעיני וכן
צוללות גרעיניות המונעות בכוח גרעיני ויכולות
לשגר טילים כאלה. מסעה של הצוללת
נאוטילוס מתחת לכיפת הקרח של הקוטב
הצפוני הייתה מרכיב מבצעי ותעמולתי בתחרות
זו. משמעות הימצאות כלי נשק אלה הייתה
שלכל אחת מהמעצמות יש עוצמה המסוגלת
להשמיד את המעצמה השנייה ולמעשה מלחמה
גרעינית ביניהן תגרום קרוב לוודאי להשמדת
שתייהן. והגיעו הדברים לידי כך ששמועות אמרו
שעל שולחנו של נשיא ארה"ב יש לחצן אשר
לחיצה עליו תגרום להשמדה של כל בריה"מ
ובנות בריתה, כשמנגד יש אפשרות זו גם
לבריה"מ וכי לכ"א מהם ישנם מערכות אשר
כאשר הן מזהות שיגור נשק זה ע"י הצד השני
הרי הן משגרות באופן אוטומטי נשק אשר
יגרום להשמדת כל המדינות המזוהות עם הצד
התוקף, מצב זה גרם לפחד וחרדה רבה בעולם]

וסיפר הרב דעסלער ז"ל ששמעתי כי
יהודים מדברים בדאזא אולפי ירקו
רוסלאנד ואמצריקא (רוסיה וארה"ב)
באמצע (פצצות) ויהיה חורבן בצולת,
וכשאז אמר לחבירו שאין מה לדאוג
כי 'אין עוד מלבדו' אמר לו חבירו
'אוווא, אבצר מ'רעדט אן דעם' -
ודאי כן הוא, אבל מדברים בלי זה, ואמר הרב
דסלר שזה בדיוק העבודה המוטלת עלינו
כל ימי חיינו, לשרש את המחשבות האלו
של מ'רעדט אן דעם' (מדברים בלי זה), שכן
כולנו מאמינים בני מאמינים שאין עוד
מלבדו וכי הוא ית' לבדו עשה ועושה
ויעשה לכל המעשים, אלא ש... אבל...
מ'רעדט אן דעם' (מדברים בלי זה) למרות
שאיננו אומרים זאת במפורש מ"מ עדיין
הוא מוקד בתוככי ליבנו.

כו הפצוע אשר עשית, לבסוף
רעה תחת טובה

והצ"ח שליט"א מספר בצנין זה אשר
פ"א הציץ יהודי לביהמ"ד בבורק
כאשר כולו נסער נרעש ונרעל, ואינו
מסוגל כלל לעצת אל התפילה, והי
כראות חבירו הקרוק אליו איך הוא
מסתובב בביהמ"ד? כה נסער הוא נ'על

כך חלמתי בחלומי...

נו אל מה אתה צושה מנה צסק? הן
זה חלום בלבד? והלא חלומות שא
ידברון.

צוה אותי מתירוף זה...

תירוף זה עם אני יודע אבא אני מדבר
איתך בלי תירוף זה, הן זה דבר
נורא...

כזו אז ימלא שחוק פינו

ובזה מפרש הגרצ"מ את הנאמר בתהילים
בשוב ד' את שיבת ציון, אז ימלא שחוק
פינו, כי היינו כחולמים. שכן כל ההרגשות
שבלב שהם היפוך מאין עוד מלבדו דיג
הכל בחינה של אחיזת עינים ודמיונות
וחלומות, כי המציאות האמיתית היא
שהכל רק טאטע און בלויז טאטע וממילא
אין שום מקום לשום טענה ותרעומות
ודאגה ופחד וצער ועצבות ועגמת נפש
וחלישות הדעת וכדומה וכדומה כי כל אלו
ההרגשות באים מבחינה של עולם הדמיון
ממש.

ובשעת התגלות הגאולה יהיה בחינה של
'אז ימלא שחוק פינו, ועל מה יתמלא
שחוק פינו, על ה'היינו כחולמים, שיש
בחינה שבמשך כל שנות הגלות האבן מיר
געלעבט אין א לאנגע לאנגע חלום - היינו
את חיינו בחלום ארוך מאוד, שהיה נדמה לנו
שהלה הפריע והלה פגע בנו וכדומה
וכדומה, וממילא היה לנו במשך כל ימי
חיינו [כל אחד בדרגה דיליה ובאופן דיליה] ריבוי
גדול של הרגשות של טענות ותרעומות
ודאגות ופחדים וצער ועצבות ועגמת נפש
וחלישות הדעת וכדומה וכדומה, וכל זה
הוא בחינה של חלום ארוך מאוד מאוד,
ולמרות שידענו שכל זה אחיזת עיניים
בלבד ובאמת אין עוד מלבדו, ואף אחד לא
עושה לנו כלום, מ"מ היינו שבורים וטרודים

באמרנו וחשבנו אבער מ'רעדט אן דעם'
(אבל מדברים בלי זה)

ואילו בשעת הגאולה נתעורר מהחלום
הארוך הזה ונראה כיצד הכל היה נאר
טאטע און בלויז טאטע, וממילא יהיה מצב
חזק מאד מאד של אז ימלא שחוק פינו
ונתמה מאד מאד איך היינו יכולים לחיות
שנים ארוכות בעולם הדמיון ממש.

כחו בשמים יש 'רשימה' בו נכתב
מראש כמה כל אחד עתיד ליתן
לצורך 'הכנסת כלה' פלונית,

והרה"צ מביא בבאר המים החיים אשר לו
לפרשת כי תשא תשפ"ב מהספר תורת
המגיד מזלאטשוב - מצעה באחד
מחסידי הרה"ק רבי מיכל מליאטשוב
זו"צ שנקנס אף רבו, ותינה לפניו צל
מנו הקשה פכנסה ופכרט לצת
הזאת אשר הוא צומד לפני נישואי בנו
החשוב, צל כן בקשתו שטוחה לפני
הרבי, שיכתוב עבורו מכתב המלצה,
וצמו יפנה האיש אף נאדי עם
ובוודאי יימלאו כיסיו במלצותיו לרוב
- סכומים האנוסים כדי חיותו וכדי
נישואי הבן בעצמו מ"כ, שהרי הרבי
צדיק יסוד צולט, ומי הוא אשר יראה
המלצה ממנו ולא יפתח לבבו וכיסו,
אמר לו הרבי, איך צעה נישט קיין
המלצות (לא אתן לך המלצה כתובה), ויפצר
האיש ברבו מאד מאד, אק הרבי בעליו,
לא אכתוב המלצה.

אחר זמן, פנה האיש אף הרבי, ואמר,
נו, אם הרבי אינו רוצה הנני מקבל
דעתו, אבא, אנא ממכת רבי קדוש,
לכל הפחות יצא לי מה היא הסיבה
אשר הינו מסרב כ"כ לצתיבת
המלצה, אמר הרבי, הנה אעאפק,
באט היית מציץ עם מכתב המלצתי
לצעיר מסויים, והצא היה נשאר
באדישותו ולא היה מצניק לך כי אם
פרוטות מצוות ואולי עם זאת לא

האמין לאראה צניו, וכי יתכן שנאיד
 אדוא כנה יתנהג כק, וכבר כמצט
 שחמתו בצרה בו, אלא שאז נזכר
 מדברי רבו - והחל משנן לאצמנו, איש
 זה אינו כתוב ברשימה של מצלפה...
 איש זה אינו כתוב ברשימה של
 מצלפה...

וסוף דבר היה שהקב"ה סיבג באמת
 שהוא השיט את כל הסכוכ הנדרש לו,
 נכוח שיוון האמנה באופן חלק.

ומסיים עלה הרה"צ שליט"א: ולדין ייאמר,
 פעמים שהאדם מהלך בעולמו של הקב"ה
 מלא טענות כרימון, זה לא עוזר לי וזה רודף
 אותי וכו', ידע שבמו שיש רשימה בה
 מופיעים מי יעזרו לו כיו"ב ממש יש
 'רשימה' בה מופיעים מי יפריע לו ומי יזיק
 לו, אבל, הכל הכל יקרה לפי הנכתב
 ברשימה של מעלה, לא האדם מחליט
 אלא יושב בשמים הממלא את הרשימה
 בביכול.

ובך אמרו דורשי רשומות 'מכה' ר"ת מסבב
 כל הסיבות, כמו כן 'מכה' ר"ת מלך כל
 הארץ, לרמז, כי בכל מכה ומכה הבאה על
 האדם, הן על ידי אחרים, והן על ידי עצמו
 כשנדמה לו שהוא הגורם וה'אשם' בדבר
 - שזכור יזכור מכה זו באה עליו אך ורק
 על ידי מלך כל ה'ארץ, שהוא מ'סבב כל'
 ה'סיבות להביא עליו מה שהכריזו
 מלמעלה...

כטו) אחר מעשה אתה אומר שזה
 באשערט, אבל בינינו... לא
 היית עושה זאת שוב

נחזור לפרשתנו, כי על אף שהאחים אמרו
 'אבל' אשמים אנחנו, והם הרגישו שיש
 איזה תביעה עליהם על מכירת יוסף, אולם
 יוסף רוח אחרת הייתה עימו ולזה אשר
 רצה יוסף להפיס דעתם ולהרגיעם לגמרי,
 לכן אמר הן מרגלא בפומא דאינשי על

היה נותן, מה היית עושה לו, אמר
 החסיד, צוויי פאטע (שתי סטירות לחי)
 הייתי מצניק לו, וכי כק מלצלמיט
 במכתבו של הרבי, אמר לו הרבי,
 דייקא לכן לא רציתי לכתוב לך
 המלצה, כי צליק להבין ולהשכיח
 היטב היטב, פאמיט יש 'רשימה' (ליסט)
 בו נכתב כמה כל אחד צתיך ליתן
 לצורק 'הכנסת כלה' פלונות, ולפי
 הרשימה כל אחד פותח את ידו
 ומשיג, ואותו העשיר שאינו נותן לא
 מרוצ לבבו הוא עושה כן, אלא
 נחמת שאינו כתוב ברשימה אער
 הוכנה פאמיט ממצל, כי הכל תלוי
 ברשימה של מצלפה, הוסיף לו הרבי,
 לו היית אמין בדברי אלה לא היית
 כוצס ומתמצט על אף אחד שאינו
 נותן לך כי אין לך אפילו מקוט
 ל'יצלנה' צניו, אמר החסיד, רבי, אני
 מקבל עלי את דברי הרבי.

אמר לו הרבי, אחר שקבלת את
 הדברים... א"כ, אכתוב לך כעת
 המלצה האונה וראויה, וכן עשה,
 החסיד יצא מלפני רבו שמח וטוב לבי,
 במבטחו כי עט מכתב כזה קרובה
 ישועתו, די לו ללכת לנאיד אחד והכל
 מכוסה, בד קבד חזר היטב על דברי
 הרבי, כי הכל תלוי ברשימה של מצלפה,
 מיהר ונסע לבית נאיד אדוא מנדולי
 חסידי הרבי - השומע לכל מוצא פי
 הרבי בפלמות, וכבר היה בטוח כי
 משט ישוב לביתו מפלי להצטרק
 ללכת אפילו לצוד 'אדרעס' (כינוי
 לכתובת מחלקי הצדקות) אחד.

בהגיעו לבית העשיר, אולף לפניו את
 כל מצבו, ולאחמ"כ הוציא את
 מכתבו של הרבי, ולתדהמתו, העשיר
 קרא את המכתב בקריאות עצומה,
 לא קט ולא לצ רק לבסוף הצניק לו
 כמה פרוטות שחוקות כדי ללצאת ידו
 חזבתו ותו לא מ'די'... החסיד לא

אך זאת הינד צריך לעשות שלא לישב דווקא בשער המלך, שהרי אין שום מצוה לישב שם, ובמטותא מינד קום בוא אל חדרך שתה בבקשה כוס מים, וקח את תרופת ההרגעה שלך, ועשה שם כטוב בעיניך, רק אל תגרום לכליה של כל ישראל רח"ל, והוא היה עונה להם כי הבורא ית' לבדו בידו להועיל ולהעניש ח"ו לא הוא ולא המן יכולים להרע בכי הוא זה לאף אחד, והם בוודאי רטנו עליו בכל מיני נוסחאות כמו מגלגלין חובה ע"י חייב, והרשות נתונה ביד בעל בחירה, וחובת ההשתדלות, ו-מען רעדט אן דעם, וכנהנה וכנהנה, אבל כל זה איננו מזוי למרדכי הדבק באמונה שלימה,

לא להתוודע ולהגלות כי הוא לבדו מלך על כל הארץ

והנה לבסוף ראו כל אפסי ארץ שמרדכי יצא מלך בלבושי מלכות להודיע ולהיודע שלא יבושו קווי ה' ולא יכלמו לנצח כל החוסים בו, ולזה נתכוון יוסף ברמזו זאת לאחיו לאמר הביטו וראו שאף אחד לא יכול להרע בכי הוא זה לזולתו, ומה לכם כי תבושו ותיכלמו מפני, אחר אשר כלל לא אתם שלחתם אותו הנה כי אך ורק הא' ית'.

ובזה יתיישב היטב גם הקושיא שהקשו המפרשים על תירץ הגמ' שרמזו רמז להם שעתיד לצאת הימנו מרדכי, שלכאורה תרצת השמלות, אבל עדיין תיקשי שלוש מאות הכסף, ולהנ"ל ניחא, שתחילה נתן לו השלוש מאות כסף בכדי להראות שהוא מאמין באמונה שלימה שאף אחד לא גרם לו שום נזק מכוח הקנאה, ולתוספת חיזוק ובהירות האמונה הזאת הוא אח"כ ועשה הרמז למרדכי הצדיק אשר אז יראו עין בעין שבאמת אף אחד לא יכול להזיק, ולהודיע שלא יבושו לעולם ולא יכלמו לנצח כל החוסים בו ית'.

מצבים כאלו לומר, הן ודאי עכשיו לאחר מעשה אומרים שזה גזירת שמים, אבל בינינו, אילו יכולת להחזיר את הגלגל אחורה לא היית עושה שוב ככה, וכמו שבאמת מסיק רב חמא בר גוריא שלעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים,

ולזה בא יוסף והראה להם שהוא מאמין באמת ובתמים ששום צער אפ' במשהו לא נגרם לו בגלל ש-ויקנאו בו אחיו, אשר זה הביא ל-וישנאו אותו, ומזה הגיעו ל-וישליכו אותו אל הבור, ומכירתו עד שנתגלגל הדבר וירד למצרים, ולכן אמר להם הנה לא זו בלבד שאיני תוהה על הראשונות, ולא רק 'היית' עושה כן שוב, אלא ראו והביטו עתה בעיניכם איך אני עושה זאת שוב בפועל ממש לבנימין אחי אהובי, ואני נותן לו שלוש מאות כסף, וחמש חליפות שמלות, והרי לא יעלה על הדעת שאקח סיכון הכי קלוש שייגרם לו איזה רעה ח"ו ואעפ"כ הנני משנה אותו לטובה, כי אני מאמין בכל לבי שאף אחד לא גורם שם דבר לאף אחד רק עצתו ית' בלבד היא תקום.

ל היכנס הביתה שב שם בשקט, ואל תסכן את כולנו ב'אוימער חכמ'קייט' שלך

ולחיזוק הדבר רמז להם על מרדכי הצדיק אשר עתיד לצאת מלפני המלך בחמש מלבושי מלכות, כי למרות שלבסוף היה רצוי לרוב אחיו, הנה בוודאי בשעת הגזירה לא היה רצוי כלל לרוב אחיו אשר כולם השתחוו להמן, ורק מרדכי לבדו לא יכרע ולא ישתחוה ובגללו יצא הגזירה הנוראה להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים טף ונשים ביום אחד, ובוודאי באו בטענות אל מרדכי אתה המתה את עם ה', בעיקשותך ועקשנותך שכן אינך נדרש להשתחוות כלל להמן,

לב) דאס הייסט נאך אַ חסיד'ישער יונגעמאן

והרה"צ הגרצ"מ זילברברג שליט"א מביא מעשה שהיה אצל אחד מהמקורבים הדולאים ביותר של ר' שלומקה זנוויעה'לער זי"ע, שהיה אבא א דצרה'ויגעצער תלמיד חכם (תלמיד חכם חשוב מאד), היה מספר שבנות אברכותו היה כמה שנים קרוב משפחה מחוץ לארץ שלח לו בקימות סכום כסף ככל חודש, וכך היה יכול לשבת על התורה ועל הצעודה.

לאחר כמה שנים כתב לו הקרוב משפחה שמפסיק לשלוח אליו הסכום כסף, וכאשר קיבל המכתב סיפר הדברים בצער לר' שלומקה זי"ע, והוסיף לומר בצער שמתוך כותלי המכתב ניכר שסיבת הדברים הוא מחמת אדם אחד סיפר לשון הרע עליו לאתו קרוב משפחה ועל כן הפסיק לשלוח לו כסף.

וכך דיבר בצער לפני ר' שלומקה על כל המצב על ידי משיהו סיפר עליו לשון הרע נאדם איבוד פרנסתו הדלה, ומצבו דחוק מאד מאד, ור' שלומקה שמע את דבריו בצער גדול ולא אנה לא כלום רק צער לו ונתן לו סכום האון.

כעבור כמה ימים הלך יחד עם ר' שלומקה זי"ע לאיזה מקום, ובדרך דיברו על אמונה ובטחון, ונתן הדברים סיפר האברק לר' שלומקה צופדא דהוי אצל אחד מהאנאים והצדיקים זי"ע שהיה בדורות קודמים והיה בעל מופת גדול, שפעם אחת היה יהודי שקיבל מכה חזקה מאד ועל ידי זה היו לו פצעים גדולים, ונצעה שם אינפעקשן (זיחום) גדול, עד שהיה מצב של סכנת נפשות ממש, וכאשר היהודי הציג אל אותו צדיק,

ציוה הצדיק להביא לפניו מספר עם הרבה חלודה, והצדיק הוריד חלק מהחלודה מהמספר וציוה להשיט את החלודה על הפצעים הפתוחים, אף שבדרך הטבע חלודה סכנה גדולה הוא לפצעים פתוחים, ומיד היה ליהודי שלימות הרפואה.

וכאשר סיפר המקורב של ר' שלומקה זי"ע את הדברים האלו לר' שלומקה, האט איהט ר' שלומקה אעצען [שלא כדרכו] אבא א שארפע פסק (אמר לו ר' שלומקה תוכחה חריפה מאד) וכך אמר לו כאשר היהודי מחוץ לארץ כתב שמפסיק לשלוח לך סכום כסף, היית מלא צער, וסיפרת לפני נארישקייטן (דברי הבל) שפלוני אפלוני אפט בכך מחמת שסיפר עליך לשון הרע, עם דמיונות וחלומות משיהו יכול לעשות משהו, ואכשיו מדבר אתה דיבורים כאלו של 'אין עוד מלבדו' ואין שום טבע בעולם כולל ואיננו בשמים מביא רפואות למעלה מן הטבע, פעם אתה בצצמק יש לך טענות ותרצומות וצער ועצמת נפש וחלישות הדעת עם דמיונות שאחריים צעו לך איזה רעה, והפסור ר' שלומקה לומר שארפע פסק (דברי תוכחה חריפים) 'און דאס הייסט נאך א חסיד'ישער יונגעמאן' (זוה עוד נקרא אברך חסיד).

לבג) לא זא ולא נד במאומה

כי מי שחי באמת עם אמונה שלימה ותמימה כי הוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים אינו מאבד עשתונותיו אף פעם והנני מעתיק בזה משי"כ הגרצ"מ שליט"א- ידוע עובדא דהוי אצל האלטרער מנוהרדוק זי"ע שפעם אחת כשאחז הכוס של הבדלה בידו והיה מלא עם יין והיה מוכן להתחיל הבדלה נפל באמבץ (פצצה) נוראה בחצר הבית

והשבות אל אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל
מֵאִתְּךָ, וְהָיָה לְךָ
כִּי תִשָּׁבֵט אֶת הָאָרֶץ

וְכֹלֶם רָעָדוּ מִפְּנֵי הַיָּד הַזֹּאת
שֶׁעָלְתָה לְעַלְמֵי כָל
בָּשָׂר וְאֶתֵּן אֶתֵּן לְיָד
זֶה הַיָּד הַזֹּאת וְהָיָה לְךָ

לסיום הנני להעתיק סיפור חזק על קריאת המגילה במסירות נפש-

ביתו של אחד התושבים היהודים
וביקש כי יניחו לו להיכנס ולהסתתר
מפני הקצין הרודף אחריו. ליבו של
היהודי התמלא חמלה והוא הורה
לרבו, חרץ הסכנה שבדבר, להיכנס
ולהסתתר תחת המיטה.

הקצין הרודף שלא אבה לתת לטרף
לחמוק מידיו, הפחין מרחוק כי
הצעיר נכנס לבית כלשהו... דקות
ספורות לאחר-מכן הוא הלם בכוח
צל הדלת ודרש לדעת אם נכנס לכאן
צעיר כלשהו ברציט האחרוני. היהודי הכחיש, כאובן, מכל וכל,
והקצין הסתפק מהמקום והמשיך
בחיפושו. אך לאחר מספר רציטים
הלה לבית בפנים חמורות סגר. "אני
בטוח שהנמלט מסתתר אצלך", אמר.

"אם אמצא אותו כאן, בני'אוד
להצרתך, רצ ואמר יהיה סופך".
הרבי, שמע את האיום ממקום
מחבואו, החליט כי לא יסכן את בצל
הבית. באומץ לב הוא יצא ממחבואו
והתיוצב בפני הקצין.

הוא תפס מיד בידיו של הרבי וביקש
לאלוק אותו ולהשיבו לבית החולאים.
"הבקשה, אל תניח צלני יציקים, אלך
צמק מרצוני ולא אנסה לברוח",
התחנן הרבי על נפשו. נתן הש"י את
חנו של הרבי ביצוני הקצין, והוא
ניאות לבקשה. כך הובל הרבי חזרה
אל בית החולאים והקצין דיווח שם
בפרוטרוט על הפציונות שנמלט. הרבי

סיפור שלפנינו על קריאת 'מגילת אסתר'
מתוך מסירות נפש, סופר על ידי בעל
המעשה עצמו, כ"ק מרן אדמו"ר מטאהש
דצוק"ל, בשנות הוצט, אושפל הרבי
בבית החולאים בציר קאשו
שבסלובקיה, זאת לאחר מתן שוחד
לרופא הצבאי שיציד כי מצבו הרפואי
הרעוע אינו מאפשר לשלחו לחזית
ויש לשלחו לבית החולאים. בכך ניצל
מהצרתו ללחימה בחזית מול
הרוסים, שהייתה כרוכה בציר דין
מוות כמצט באופן ודאי.

היה זה בשעות אחר הצהריים של צרב
יום הפורים, כאשר הרבי, שצדיין היה
מאושפל בבית החולאים, ביקש לצאת
כדי לשמוע קריאת מליצה. מכיוון
שכל מתחם בית החולאים היה מרושת
בצד תיל נבצר ממנו לברוח, אך
הרבי הצליח לשלוח פצה קטנה;
חלק מהבדר חלץ על גבי אטמ מיט.
הרבי הביט אנה ואנה, ומשהבחין כי
השטח סטרילי - נכנס למיט, ותוך
דקה כבר היה בחוץ. הוא פתח בריצה
לצבר הציר, אך לרוץ המלץ הבחין
בו קצין שפסע באותה שעה ברחוב.

הקצין הבין כי הצעיר נמלט מבית
החולאים והחל לצצוק אחריו: "צצור,
צצור". אבל הצעיר לא שעה
לקריאות, אלא הצביר את קצב
מנוסתו. הקצין החל לדלוק אחריו
והרבי המשיך לרוץ ולרוץ, עד שהגיע
לקצה הציר. שם נקם הרבי על דלת

לכיר כי אינני מצוניין ללכת, ולת
אם אקבל אישור חד-פעמי שמתיך לי
להיכנס לתוך הציר. ונתנו לי...

"יצאתי לצבודת חיטוב הצצים, אק
הצמדתי פנים של חלוש וחסר כוח,
והסברתי כי אינני מסוגל לצבוד
מפאת תשיותי וכי צלילי להיכנס
לציר לטעום משהו... הקצין התיר לי
ללכת. נכנסתי שוב לציר, הצצתי
לבית המדרש סטראסקוב ותהילה
להשי"ת - היה זה עוד לפני מנחה.
התפללנו מנחה ומצריב, שמעתי את
קריאת המליצה, הבאתי דבר-מה
לתוך פי אחרי תצנית אסתר, ורק
אחר-כך חזרתי לבית החולים."

"כך זכיתי וצלה בידי לשמוע את
המליצה כדת וכדין", סיימ הרבי
הקדוש מטאהש את צדותו המחייבת
כל אחד ואחד מאיתנו.

הוכנס כצת למחלקה סכורה
ומאובטחת היטה, לבלי יוכל להימלט
שוב.

כאן המשיך הרבי וסיפר על ההשגחה
הפרטית והסייעתא דשמיא המופלאה
שזוכה לראות מי שמסר נפשו לקיום
המצוות:

"התפללתי להקב"ה, הרחמי צינייט
לשמיט ואמרת: 'רבנו של צולט,
מסרתי נפשי כדי לשמוע מקרא
מליצה, צנור לי להשיט את שאיבתי
לו! לא חלפו יותר מחמש דקות,
ולתוך החדר נכנס אחד מכירי בית
החולים."

"הוא ציין בפניי כי קצין בכיר צריק
כצת סיוע בחטיבת צצים מחוץ לציר,
ולקוק לפני יהודים לצורק כק... אני
ויהודי נוסף נבחרנו למשימה. ראיתי
שנצרה בפניי הגדמות כל ואל אמרתי

מתוקים מדבש

רעיונות נפלאים, חידושים, חידושים, התעוררות, וסיפורים מדהימים

מתוך הדברים הנשמעים השבוע בקו 'מתוקים מדבש'

- (א) על ידי העסק בפרשת הקרבנות השי"ת חפץ וחושק בנו.
- (ב) ביאור דברי רש"י יכול אף להפסקות קדמה קריאה, והמשך דבריו למה היו ההפסקות משמשות.
- (ג) קל וחומר בן בנו של קל וחומר להדיוט הלומד מן ההדיוט שיש להקדים לו קריאה של חיבה ואהבה.
- (ד) במקום שבעלי תשובה עומדים הקב"ה קורא קריאה מיוחדת של חיבה.
- (ה) זה כלל גדול שגם מי שנמצא בשפל המצב יכול להגיע למעלה למעלה.
- (ו) על כל אחד להסתכל רק על הדברים אשר עליו לתקנם ולא על חסרונות הזולת.
- (ז) הלימוד ממעשה המגילה הוא כי יש לנו אלקים קרובים אלינו ומאיר את עינינו בכל קראנו אליו.
- (ח) כמה ובאיזה אופן עלינו להקיש על שערי רחמים יש לנו ללמוד ממעשה נורא שקרה לפני תשע שנים.

טעמו וראו כי מתוק הוא

0733.645.225